

KINNITATUD

Pärnu maavanema korraldusega

nr 29 29.veebruar 2008

PÄRNUMAA SPORDI ARENGUKAVA 2007-2015

Pärnu 2008

Sisukord

Sissejuhatus.....	3
Arengukava ülesehitus	4
1. Mõisted	5
2. Pärnumaa spordivaldkonna ülevaade.....	6
2.1. Hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs	6
2.2. Spordivaldkonna arengueeldused	7
2.3. Spordivaldkonna probleemid ja arenguvajadused	9
3. Spordivaldkonna arenguvision aastaks 2015	11
4. Pärnumaa sporditegevuse missioon	11
5. Pärnumaa spordi arendamise peaesmärgid ja tegevused	12
6. Arengukava elluviimine, hindamine ja muutmine.....	26
Lisa 1. Pärnumaal registreeritud või tegutsevad spordiklubid ja spordiliidud.....	28
Lisa 2. Pärnumaal registreeritud või tegutsevad spordikoolid.....	32
Lisa 3. Pärnumaa spordibaasid ja –rajatised.....	33
Lisa 4. Kohalikud omavalitsused ja sport – rahastamine 2005.....	37

Sissejuhatus

Sport on rahvusliku kultuuri lahutamatu osa. Sportimine ja liikumisharrastus on inimeste vaimse ja kehalise tegevuse oluline osa, mis annab elujõudu ja tugevdab tervist. Mida tervem on inimene, seda tugevam on riik. Sportliku eluviisi tunnustamine ja propageerimine väärtustab inimese tervist kui riigi tähtsamat ressursi. Vaatamata Eesti silmapaistvale majandusedule on probleemideks vähene sündimus, rahva kehvad tervisenäitajad, kuritegevus noorte hulgas, suurenenud narkomaanide arv jm. Kõik see nõuab senisest suuremat tähelepanu juhtimist sportlikule tegevusele, mis võimaldab tõsta rahva heaolu ja elukvaliteeti. Samas kohustab see riiki ja omavalitsusi tegema enam rõhuasetusi ja kasutama rohkem materiaalseid ressursse spordiks ja liikumisharrastuseks vajalike tingimuste loomiseks.

Inimeste ulatuslik kaasamine sporti ja liikumisharrastusse on kompleksne ülesanne, mille lahendamise edukus sõltub nii objektiivsetest tingimustest, nagu spordirajatised, treeninguvahendid, organisatsiooniline süsteem kui ka subjektiivsetest teguritest, milleks on inimeste hoiakud ja sportimise väärtuselised aspektid.

Eestis lasub sporditöö peamiselt kolmandal sektoril - spordiklubidel ja teistel mittetulundusühingutel. Neid toetab avalik sektor ning täiendab erasektor oma sporditeenuste pakkumisega. Tänapäevases olukorras ja inimeste praeguse elatustaseme juures on aga avaliku sektori materiaalne ja õiguslik tugi spordi ja liikumisharrastuse laiendamisele määrava tähtsusega.

Pärnumaa spordi arengukava on Pärnumaa arengustrateegiat toetav dokument, milles on toodud maakonna spordi arenguvision ja -eesmärgid kuni aastani 2015 ja tegevuskava aastateks 2007 – 2010. Arengukava üldine eesmärk on maakonna spordivaldkonna arengule kaasaaitamine ning sporditegevuseks ja korralduseks paremate eelduste loomine.

Arengukavas sisalduv on suunatud spordivaldkonna edendamisele Pärnumaal. Siin esitatud ülesanded ja tegevused on juhendamiseks ja heaks materjaliks kõikidele Pärnumaal sporditöoga tegelevatele asutustele ja organisatsioonidele. Nii võib arengukava subjektideks pidada Pärnu Maavalitsust, kohalikke omavalitsusi, spordiliite, spordiklubisid ja spordikoole. Arengukava võimaldab täita Kultuuriministeeriumi poolt Spordiseaduse §9 alusel kehtestatud riigieelarvest spordi toetuseks eraldatud vahendite jaotamise korda, mille kohaselt on spordi riiklike toetusrahade jaotamise ja kasutamise aluseks maakondlik spordi arengukava. Samuti on see nõutav spordibaasidesse tehtavate riiklike ja Euroopa Liidu struktuurifondide investeeringute jaotamise alusena, mis puudutab otseselt kõiki Pärnumaal spordibaaside rajamist planeerivaid ja nende haldamisega tegelevaid asutusi ja organisatsioone.

Pärnumaa spordi arengukava koostamine on algatatud Pärnu maavanema korraldusega nr 105 6. septembrist 2006. Sama korraldusega moodustati töörühm arengukava koostamiseks. Arengukava koostamise töökoosolekutel osalesid ja panustasid oma teadmisi:

Kuno Erkmann, Paikuse vallavanem

Enn Hallik, Pärnu Spordiliidu esimees

Avo Juss, Pärnu Maavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna juhataja

Uno Koort, Pärnu Linnavalitsuse spordinõunik

Kaiu Kustasson, Pärnumaa Spordiliidu tegevdirektor

Andrei Ojamets, Pärnu Võrkpalliklubi treener

Reet Palm, Pärnu „Kalevi“ Spordikooli sōudetreener

Toomas Rõhu, Tõstamaa vallavanem

Eeri Tammik, Tahkuranna vallavanem

Enn Tasalain, Jõulumäe Tervisekeskuse juhataja

Arengukava koostamise projektijuhiks oli Toomas Kuuda, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Pärnu esinduse juhataja. Projektijuhi assistendina tegutses sama organisatsiooni töötaja Kati Krass. Arengukava projektijuhina avaldan tänu kõigile, kes oma mõtete, seisukohtade ja ühiste aruteludega aitasid kaasa arengukava valmimisele. Tänu Teile sisaldub siin palju häid mõtteid, mis baseeruvad teadmistel ja kogemustel, mille elluviimine on kindlasti väärt.

Toomas Kuuda
projektijuht

Arengukava ülesehitus

Pärnumaa spordi arengukava koosneb omavahel loogiliselt seotud strateegilise planeerimise elementide ülesehitusel. Esitatud on spordivaldkonna arenguvision aastaks 2015, maakonna spordivaldkonna hetkeolukorra hinnangu alusel on püstitatud arengu peaesmärgid ja töötatud välja tegevused nende täitmiseks.

Parema pildi saamiseks sporditegevuse olukorrast ja kavandatavast tulevikust Pärnumaal saadeti arengukava koostamise käigus kõikidele omavalitsustele sealset sporditegevust käsitlev küsimustik. Küsimustikus paluti hinnangut omavalitsuse spordivaldkonna hetkeseisu, nimetada registreeritud või tegutsevad spordiklubid ja -koolid koos seal töötavate treenerite arvuga. Edaspidise tarvis paluti loetleda spordibaasid- ja rajatised, mida planeeritakse omavalitsuse territooriumil rajada kas omavalitsusasutuse enda või seal tegutsevate spordiklubide poolt.

Arengukava koosneb sissejuhatuses ja kuuest peatükist. Esimeses peatükis kirjeldatakse arengukavas kasutatud põhimõisteid. Teises peatükis antakse ülevaade Pärnumaa spordivaldkonna hetkeolukorrast. Lisaks omavalitsuste küsimustike kokkuvõtetele on toodud arengukava koostamise töörühma hinnang spordivaldkonna arengueeldustele ning arenguprobleemidele ja -vajadustele. Kolmandas peatükis on esitatud Pärnumaa spordi arenguvision aastaks 2015. Sporditegevuse ja selle korraldamise missiooni on kirjeldatud peatükis neli. Viimasel peatükis on toodud visiooni täitmise peaesmärgid ja nende täitmiseks väljatöötatud tegevuskava. Sama peatüki punktis 2 on toodud tabel spordibaaside rajamise kavast Pärnumaal aastatel 2007 - 2010. Kuuendas peatükis on toodud arengukava elluviimise, selle tulemuste hindamise ja muutmise põhimõtted.

Arengukava lisades on toodud nimekirjad Pärnumaal tegutsevatest spordiklubidest ja -liitudest, spordikoolidest ja olemasolevatest spordibaasidest ning spordi rahastamine Eesti kohalike omavalitsuste poolt võrreldes Pärnumaa omavalitsustega aastal 2005.

Arengukava koostades on järgitud ja aluseks võetud Spordiseadus, Eesti Spordi Harta, Liikumisharrastuse Strateegiline Arengukava 2006-2010, Pärnu Maakonna üldplaneering, Pärnumaa kohalike omavalitsuste arengukavad ja Eesti spordikongressi otsused.

Enne arengukava kinnitamist Pärnu maavanema poolt oli arengukava eelnõu saadetud 2007.a jaanuaris tutvumiseks kõikidele Pärnumaa omavalitsustele, Pärnumaa Spordiliidule ja Pärnu Spordiliidule. 26.01.2007 toimus Pärnu Maavalituse saalis arengukava avalik tutvustus kõigile huvilistele. Töörühm ja projektijuht töötasid läbi kõik laekunud parandusettepanekud.

1. Mõisted

Arengukavas on kasutatud allpool toodud mõisteid järgnevas tähenduses:

Liikumisharrastus – kehalist koormust andev meelelahutuslik liikumine või sportlike kehaliste harjutuste sooritamine, mille läbi taotletakse kehalist vormisolekut ja head tervislikku seisundit

Maakonna spordiliit – maakonnas tegutsevate spordiklubide ühendus, kes rahvusliku olümpiakomitee liikmena esindab maakonna sporti ja kellel on ainuõigus korraldada maakonna meistrivõistlusi ja anda vastavaid tiitleid¹

Missioon – (*otstarve*) määratleb organisatsiooni tegevusvaldkonna, sihtgrupi ja peamised meetodid eesmärkide saavutamiseks

Spordialaliit – spordiala harrastavate spordiklubide üleriigiline ühendus, kes spordiala rahvusvahelise spordialaliidu ning rahvusliku olümpiakomitee liikmena spordiala esindab ja kellel on ainuõigus korraldada üleriigilisi meistrivõistlusi ning anda vastavaid tiitleid¹

Spordiklubi – eraõiguslik juriidiline isik, mille põhitegevus on spordi arendamine¹

Sport – mänguline, valdavalt võistlusliku ja kehalise iseloomuga tegevus

Sportlane – isik, kes osaleb avalikus sportlikus konkurents

Spordibaas – sportimiseks ehitatud või kohandatud hoone või rajatis koos abi- ja olmeruumidega

Spordikeskus – laiemate võimalustega spordibaas suuremale harrastajate hulgale

Spordikool – haridusasutus, mis lisaks haridusstandardit tagavatele koolidele pakub täiendavaid võimalusi hariduse omandamiseks ja isiksuse arenguks²

Spordirajatis – sportimiseks ehitatud või kohandatud hoone või rajatis või selle osa

Spordiühendus – spordi spetsiifilises valdkonnas (harrastussport, tervisesport, koolisport, üliõpilassport, puudega inimeste sport, töökohasport, veteranisport jm) või piirkondlikul põhimõttel tegutsevate spordiklubide või füüsiliste isikute ühendus¹

Strateegia – tegevusprogramm, mis lähtub organisatsiooni rollist ja määrab selle pikaajalised perspektiivid, koondab eesmärkide saavutamiseks vajalikud ressursid ning annab ühise eesmärgistatud tegevussuuna

Visioon – (*nägemus*) soovitud tulevikuseisund, mille saavutamise poole püüeldakse pikemas perspektiivis

Võistlussport – sportlik tegevus, mis on suunatud edu saavutamisele avalikus sportlikus konkurents

¹ - Spordiseadus §4

² - Huvialakooliseadus §1

2. Pärnumaa spordivaldkonna ülevaade

Pärnumaa spordivaldkonna ülevaade on koostatud arengukava koostamise raames kohalike omavalitsuse hulgas läbiviidud küsitluste kokkuvõtete ja arengukava koostamise töörühma seiskohtade alusel. Kasutatud on VI Eesti Spordi Kongressi materjale.

2.1. Hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs

Omavalitsuste küsitlusest saadud informatsiooni alusel, mida on kontrollitud ja täiendatud Justiitsministeeriumi Registrate ja Infosüsteemide Keskuses olevate andmetega, tegutseb **2006. a detsembris Pärnumaal 159 klubi, spordiklubi ja -seltsi**, millest **108 tegutseb Pärnu linnas ja 51 maakonnas**. Kokku **töötab nendes erinevate töökoormustega (0.5-, 0.75- ja täiskohaga) 73 treenerit**, kellest **46 töötab Pärnu linnas**.

Kõige rohkem on tehnikaspordiga (sh moto- ja autosport) tegelevaid klubisid (13). Järgnevad tervisespordi (11), võrkpalli (10), jalgpalli ja korvpalliga (9) tegelevad klubid. Teistest enam on ka tennise ja tõstmisega tegelevaid klubisid, mõlemaid vastavalt 5. Koonga, Lavassaare, Tori ja Varbla vallas registreeritud spordiklubisid ei ole.

Pärnumaa spordiklubide ja -seltside nimekiri koos nendes töötavate treenerite arvuga on toodud Lisas 1.

Registreeritud ja tegutsevaid **spordiliite on neli**: Pärnumaa Spordiliit, Pärnu Spordiliit, Pärnu Koolispordiliit ja Pärnu Maakoolide Spordiliit.

Pärnumaa Spordiliit ühendab Pärnumaal tegutsevaid spordiklubisid, -ühendusi ja -seltse ning teisi füüsilisi ja juriidilisi isikuid ühistegevuseks, spordiliikumise arendamiseks ning sellealase tegevuse koordineerimiseks. Pärnumaa Spordiliidu eesmärgiks on edendada, korraldada ja koordineerida noorte, täiskasvanute ja veteranide sporditegevust Pärnumaal. Pärnumaa Spordiliit on Eesti Olümpiakomitee liige.

Pärnumaa Spordiliit on asutatud 10.juulil 1991.a ja on 16.dets 1947.a moodustatud Vabatahtlik Spordiühing "Jõud" Pärnu Rajooninõukogu õigusjärglane. 2006.a lõpu seisuga on liidul 56 liiget.

Pärnu Spordiliit loodi 1997. aasta jaanuaris. Liidu eesmärk on ühendada ja abistada Pärnu linna spordiklubisid ja spordiorganisatsioone, pidada kontakte Pärnu linnavalitsusega ja osaleda Pärnu linna spordistrateegia kujundamisel.

Pärnu Spordiliit on Eesti Olümpiakomitee liige, olles esindatud EOK esindajate kogus.

2006. aasta detsembris on Pärnu Spordiliidul 64 liikmesklubi kokku umbes 3900 liikmega.

Pärnumaal tegutseb 5 munitsipaal- ja eraspordikooli, kõik need on registreeritud Pärnu linnas. Lisaks tegeletakse noorte motospordi ja mudelismiga Pärnu Noorte Tehnikamajas. Nendes **töötab kokku 44 treenerit ja õpib 1477 õpilast**. Spordikoolide nimekiri koos alade ja töötavate treeneritega on Lisas 2.

Kohalike omavalitsuste andmetel on **Pärnumaal 139 spordirajatist, -baasi ja -keskust**, millest **42 asub Pärnu linnas**. Spordirajatiste ja -baaside nimekiri on toodud Lisas 3.

Üldiselt hindavad omavalitsused oma spordivaldkonna olukorda kui mitte heaks, siis vähemalt rahuldavaks. Kuigi näiteks 2005. aastal võrreldes teiste Eesti maakondadega spordile tehtud kulutustega jäävad Pärnumaa ja sell mitmed omavalitsused Eesti viimaste hulka. See on oluline osa spordi finantseerimisest, kuna kohalike omavalitsuste poolne rahastamine moodustab eesti spordi finantseerimisest ligikaudu 70%. Kui keskmiselt kulutas eesti kohalik omavalitsus oma eelarvest **spordi investeeringuteks ja tegevustoetuseks 4,32%**, siis **Pärnumaal oli vastav näitaja 2,94%**. Eesti maakondadest panustasid 2005.a omavalitsuste eelarvetest kõige enam

spordile Valgamaa (12,97%), Jõgevamaa (8,93%) ja Saaremaa (6,82%), kõige vähem Läänemaa (2,92%), Pärnumaa (2,94%) ja Võrumaa (3,10%).

Pärnumaa omavalitsustest kulutasid 2005.a spordile kõige rohkem Saarde vald (9,32%), Tootsi vald (7,33%) ja Tahkuranna vald (5,84%), kõige vähem Lavassaare vald (0,09%), Kihnu vald (0,37%) ja Kilingi-Nõmme linn (0,40%)

Spordi tegevustoetuseks ühe elaniku kohta kulutasid Pärnumaa omavalitused 2005.a keskmiselt **215,45 krooni**. Selle näitajaga ollakse 15 maakonna hulgas 12. kohal. Kõige rohkem toetavad sporti Hiiumaa (370,17 krooni elaniku kohta) ja Raplamaa (324,24) omavalitsused ning kõige vähem Saaremaa (172,51) ja Valgamaa (180,66). Pärnumaa omavalituste hulgas on spordi tegevustoetus väga erinev. Näiteks on Tahkuranna vallas vastav näitaja 814,30 krooni elaniku kohta, Lavassaare vallas aga 18,19 krooni. Pärnu linn toetab sporti 253,92 krooniga elaniku kohta.

Kohalikest eelarvetest spordi toetuseks tehtud kulutustega tabel on toodud arengukava Lisas 4. Kahjuks on kättesaadavad andmed ainult 2005.a kohta, mille tõttu puudub dünaamika mitme aasta lõikes.

Läbiviidud küsitluses nimetasid **Pärnumaa kohalikud omavalitsused oma spordivaldkonna tugevustena** enam ehk 12 korda spordibaaside olemasolu, kümnel korral märgiti sporditraditsioonide toimimist. Kolmandana nimetati spordihuviliste inimeste olemasolu. Lisaks peeti oluliseks treenerite ja kehalise kasvatusõpetajate ja omavalitsuse toetuse olemasolu ning aktiivseid spordiürituste korraldajaid. Rohkem kui kord mainiti tugevustena spordiringide toimimist koolides, spordijuhhi olemasolu vallas, spordiklubide tegutsemist ja koolilaste aktiivset osalemist võistlustel.

Nõrkustena mainiti enam kvalifitseeritud treenerite puudust ja vähesust ning vähest motiveeritust tingituna madalast palgast (10 korda). 9 korral nimetati kaasaja nõuetele vastavate spordibaaside puudumist. Kolmandaks paigutus spordihoonete ja -rajatiste vähesus ja nende vananenud seisukord. Miinustena nähti veel elanike passiivsust, aja ja rahaliste ressursside vähesust, valla spordinõuniku puudumist ja sporditöö ühtset koordineerimatust. Paaril korral mainiti maarahva kaugust sportimiskohtadest, vähest ühiskondliku spordiaktiivi, ebapiisavaid rahalisi vahendeid, spordiklubide puudumist vallas ning spordibaaside omandivaidlustega kaasnevaid probleeme.

2.2. Spordivaldkonna arengueeldused

Spordi arengueeldusteks on seda mõjutavad tegurid, mida võib nimetada sporditegevuse sisemisteks meist sõltuvateks tugevusteks ja välisteks meid mõjutatavateks võimalusteks. Neid ära kasutades saavutame Pärnumaa spordi edasise soovitud arengu.

Arengukava koostamise töörühm hindas ja reastas Pärnumaa spordi arengueeldusteks Tabelis 1 toodud tegurid.

Tabel 1. Pärnumaa spordi arengueeldused prioriteetsuse järjekorras

Jrk	Arengueeldused
1.	Pikaajalised sporditraditsioonid
2.	Tugevad treenerid ja õpetajad
3.	Spordibaasid ja -rajatised harrastatavatele aladele
4.	Tegusad spordiorganisatsioonid – klubid, liidud, seltsid
5.	Kohalike omavalitsuste toetus ja väljakujunenud spordi finantseerimisühendused

6.	Spordiaktivistid – toetajad ja korraldajad
7.	Üldine majanduskasv ja elatusaseme tõus
8.-9.	Inimeste huvi ja spordiga tegelemise vajadus
8.-9.	Spordivõistluste tavad ja kalender võistlus- ja harrastusspordis
10.	Looduslikud tingimused ja nende ärakasutamine
11.	Aktiivne kooli- ja noortesport
12.	Eesti Olümpiakomitee (EOK) ja rahvuslike alaliitude toetus
13.	Parimate tunnustamine
14.	Tippsportlaste olemasolu
15.	Inimeste liikumisvõimalused

Õigustatult võib sporditegevuse kõige tugevamaks küljeks võib pidada **pikaajalisi sporditraditsioone**. Teadaolevalt on Pärnumaal spordiga tegeletud alates 19. saj lõpust - 20. saj algusest läbi erinevate ajalooetappide kuni tänapäevani välja. Aja jooksul on kujunenud Pärnumaale omased ja samas erinevad edukad spordialad, nagu näit jalgpall, jalgrattasõit, sõudmine, aerutamine, kergejõustikualad, purjetamine, male, võrkpall, korvpall, suusatamine, tõstmine, tennis jt. Siit on sirgunud mitmeid maailmas edu saavutanud tippsportlasi. Inimestel on olnud alati huvi spordi vastu, spordivõistlused- ja üritused on reeglina olnud rahva- ja osavõturohked.

Sporditegevuse kõige keskmaks jõuks, spordihuvi tekitajateks ja edasivijateks ning meisterlikkuse arendajateks võib pidada **treenerid ja spordipedagooge**. Treenerid on erinevates vanustes sportlaste õpetajad, spordiklubide nn võtmeisikud, mäenedžerid. Pärnumaal on olnud ja on praegu mitmeid kauaaegse tööstaaži ja heade sportlike tulemustega treenerid, kes on kasvatanud terve plejaadi häid sportlasi ning kelle teened spordi arengus on hindamatud.

Heaks võib pidada Pärnumaal harrastatavate alade kindlustatust **spordibaasidega**. Kuigi baase võiks olla rohkem ja mitmed neist kaasaegsemad välja näha, on tagatud normaalsed tingimused harjutamiseks võistlus- ja noorsportlastele. Enamus koole on kindlustatud võimla või staadioniga. Ära on kasutatud looduslikud tingimused, olemas on baasid aladele nagu sõudmine, purjetamine, suusatamine. Pärnumaale on puhkepiirkonnale omaselt viimastel aastatel rajatud golfiväljakuid, ratsaspordibaase, matkaradu.

Taasiseseisvumisjärgsel perioodil, alates 90-ndate aastate algusest, on Eestis olnud keskseteks spordiorganisatsioonideks **spordiklubid**. Selle aja jooksul on ka Pärnumaal tekkinud ja kasvanud tugevad ja tegusad klubid. Klubid on saanud sporditegemise ja oma ala arengu keskusteks. Pärnumaal on mitmeid eeskujulikke klubisid, mis tegelevad treeningute korraldamisega noortele, liikumisharrastuse ja spordivõistluste organiseerimisega, baaside rajamise ja haldamisega, spordi propageerimise ning spordi juurde sponsorite ja aktivistide kaasamisega.

Eesti spordi suurimateks finantseerijateks on **kohalikud omavalitsused**. Ka Pärnumaa omavalitsused sporti küllalt hästi toetanud. Spordirajatistesse on tehtud jõukohaseid investeeringuid. Mitmed omavalitsused on kehtestanud sporditegevuse toetamise süsteemsed põhimõtted.

Spordi ja liikumisharrastuse populaarsusele on viimastel aastatel kaasa aidanud **üldine majanduskasv ja elatusaseme tõus**. Paranenud on inimeste majanduslikud võimalused soetada spordiinventari ja osaleda spordiüritustel. **Huvi spordi vastu ja vajadust sellega tegelemiseks** tingib ka inimeste kasvanud töömaht ja pinged töökohtadel, millest vabanemiseks on keheline

tegevus väga heaks vahendiks. Sport on muutunud inimeste hulgas populaarseks. Järjest enam on hakatud sportima koos perega, mis on lastes spordihuvi ja -harjumuse tekitamise seisukohalt väga tähtis.

2.3. Spordivaldkonna probleemid ja arenguvajadused

Spordi probleemideks ja arenguvajadusteks on seda mõjutavad tegurid, mida võib nimetada sporditegevuse sisemisteks meist sõltuvateks nõrkusteks ja välisteks meid mõjutavateks ohtudeks, mida ära hoides saavutame Pärnumaa spordi edasise soovitud arengu.

Arengukava koostamise töörühm hindas ja reastas Pärnumaa spordi probleemideks ja arenguvajadusteks Tabelis 2 toodud tegurid.

Tabel 2. Pärnumaa spordi probleemid ja arenguvajadused prioriteetsuse järjekorras

Jrk	Probleemid ja arenguvajadused
1.	Treenerite vähene tasustamine ja riiklike palgaaluste puudumine
2.	Esindusbaaside puudumine ja vähe suurvõistlusi
3.	Inimeste nõrk tervislik seisund
4.	Paljude inimeste piiratud majanduslikud võimalused
5.	Riiklike investeeringute vähesus
6.	Spordi populaarsuse vähenemine, sh noorte hulgas
7.	Treenerite vähene järelkasv
8.	Spordiklubide vähene jätkusuutlikkus
9.	Spordi sõltuvus majandusest ja poliitikast
10.	Spordibaasid on amortiseerunud
11.-12.	Spordiorganisatsioonide piiratud võimalused ja oskused lisaraha taotlemisel
11.-12.	Kohapealsete suurte sponsorite puudus
13.	Vähene koostöövõime alade sees ja vahel
14.	Kohapealse spordimeditsiini puudulikkus
15.	Puudulik informatsioon ja propaganda
16.	Pärnu Spordiliidu ja Pärnumaa Spordiliidu vaheline nõrk koostöö koos seadusest tulenevate vastuoludega

Arengukava koostamise töörühm pidas Pärnumaa spordi kõige suuremaks probleemiks **treenerite töö vähest tasustamist**. Selline valik tähtsustab veelkord treeneri rolli sporditegevuses, mis kahjuks väljendub treenerite liialt väikeses palgas võrreldes nende väärtuse, tööpanuse ja töökoormusega. Praeguses olukorras töötab enamus treenereid klubides, kus nende palgamaksmise võimalused määrab kohalike omavalitsuste poolt makstav toetus. Enamasti on palgataseme aluseks huvialaõpetajatele makstavad määrad, mis jäävad alla nt üldhariduslikus koolis õpetajatele kehtivatest palgamääradest. Seda isegi juhtudel kui paljud treenerid omavad erialast kõrgharidust. **Riik treenerite tasustamist ei toeta.**

Kõik see tingib treeneriameti vähese populaarsuse. Sportlaskarjääri lõpetanutel või teistel noortel puudub motivatsioon hakata tegelema treeneritööga, mille tõttu toimub **vähene treenerite järelkasv**.

Võrreldes mitme teise Eesti piirkonnaga on Pärnumaal viimastel aastatel tehtud suhteliselt vähe investeeringuid kaasaegsete spordibaaside rajamiseks. See puudutab nii kohalikke kui **riiklikke**

investeeringuid. Seetõttu **puuduvad Pärnumaal olulised esindusbaasid**, eelkõige staadion ja spordihall, mis omakorda tingib esinduslike suurvõistluste mittetoimumise, mis omaksid rahva hulgas suurt huvi, oleksid meie sportlastele võimete näitamise kohaks ja võimaldaksid kaasata sporti enam sponsoreid.

Uuringute ja statistika alusel on võrreldes teiste Euroopa Liidu riikidega Eesti ja Pärnumaa **inimeste tervislik seisund nõrk**. Seda näitavad madal keskmine eluiga, haigestumiste ja haiguspäevade arvukus, ajateenistusse astuvate noormeeste vilets füüsiline seisund, jm taolised näitajad. Liikumisharrastus ja sportlik tegevus on lihtsam ja parim vahend sellise olukorra parandamiseks.

Vaatamata paranenud elujärjele puuduvad endiselt paljudel inimestel **majanduslikud võimalused** soovitud määral spordiga tegelemiseks. Tuleb tunnistada spordiinventari, sh riietuse ja jalatsite kõrget hinda, mis pole veel kõigile taskukohane. Paljudel juhtudel on laste treeningul käimise piiranguks kõrge õppemaks ning maapiirkondades treeningpaiga kaugus kodukohast.

Kuigi Pärnumaal tegutsevad mitmed tugevad ja hästi ülesehitatud spordiklubid, on paljud klubid väikese liikmeskonnaga, tihti ühe või kahe entusiasti tegevusel põhinevad. Taolised klubid on **väikese jätkusuutlikkusega**, kes ei suuda oluliselt pakkuda sporditegevuse võimalusi ega panustada selle arengusse. Edaspidi võiksid nad oma tegevusperspektiivi üle vaadata, hea oleks mõelda ühinemisele mõne teise samalaadse klubiga.

3. Spordivaldkonna arenguvisioon aastaks 2015

PÄRNUMAA ON SPORDISÕBRALIK MAAKOND, KUS SOOSITAKSE INIMESTE TEGELEMIST LIIKUMISHARRASTUSE JA VÕISTLUSSPORDIGA TULEMUSLIKU, ATRAKTIIVSE JA HÄSTI KORRALDATUD SPORDITEGEVUSE KAUDU.

Aastal 2015 iseloomustavad Pärnumaa sporditegevust järgnevad märksõnad:

Spordisõbralik maakond - Pärnumaal hinnatakse ja väärtustatakse sporti ja kehalist tegevust. Au sees on sport ja kõik sellega seonduv, millega jätkatakse Pärnumaa pikaajalisi sporditraditsioone. Eesmärgiks on võimalikult paljude pärnumaalaste tegelemine spordiga, mille kaudu saavutatakse inimeste järjest parem tervislik seisund. Eriline tähelepanu on lastes ja noortes spordihuvi tekitamisel ja neile sportimistingimuste loomisel. Spordikoolide ja -klubide treeningsüsteem on suunatud võistlussportlaste kasvatamisele ja sportlike tulemuste saavutamisele. Riik ja kohalikud omavalitsused püüavad selleks luua maksimaalselt head tingimused. Tunnustatakse ja väärtustatakse tippspordlasi, treenereid, spordiaktiviste ja sporditegevust toetavaid sponsoreid.

Soositakse inimeste tegelemist liikumisharrastuse ja võistlusspordiga - Riigi ja eelkõige Pärnumaa kohalike omavalitsuste tegevuses on oluline rõhuasetus sporditegevusel. See väljendub investeeringutes spordirajatistesse ja kulutustes sportliku tegevuse toetamiseks. Omavalitsus on spordiklubidele oluline koostööpartner noortesporti ja rahvaspordiürituste korraldamisel ja finantseerimisel ning spordibaaside rajamisel ja haldamisel. Tagatakse laste- ja noorte maksimaalne kaasatus sportimisse koolisporti ja treeninguvõimaluste pakkumise kaudu.

Tulemuslik, atraktiivne ja hästi korraldatud sporditegevus - Tänapäeval on sportlik tegevus eraalgatuslik, mille organisatsiooniliseks vormiks on spordiklubid ja -seltsid. Spordiklubidel lasub peamine roll sporditegevuse korraldamisel, mis haarab noorte-, võistlus- ja rahvasporti, spordivõistluste korraldamist, spordibaaside rajamist ja haldamist ning lisavahendite kaasamist. Sporditegevuse üheks peamiseks mõõdikuks on sportlik tulemus. Hea tulemus pakub rahulolu nii sportlasele kui ka kõigile teistele rahvusliku uhkuse ja enesehinnangu kasvu kaudu. Pärnumaa sporditegevuse korraldus võimaldab heade sportlaste tekkimist ja arengut ning nende poolt kõrgete tulemuste saavutamist suurvõistlustel.

Inimesi köidab spordis atraktiivsus. Huvitav, põnev ja heatasemeline spordivõistlus äratav avalikku tähelepanu ja on ise heaks spordi populariseerijaks. Pärnumaal toimuvad siinsete tegijate osavõtul nii maailmatasemega spordivõistlused, kohaliku ja eesti tasemega võistlused kui ka rohke osavõtjaskonnaga rahvaspordiüritused.

Sportlik tegevus on korraldatud ratsionaalselt ja efektiivselt. Ressursikasutus annab maksimaalse tulemuse. Avaliku sektori investeeringud ja rahalised toetused on läbimõeldud ja reguleeritud kindlate põhimõtete järgi. Pärnumaal tegutsevad spordiklubid on hästi üles ehitatud ja juhitud ning katavad sporditegevuse erinevaid valdkondi. Suurenenud on äriühingute ja sponsorite roll sporditegevuse toetamisel.

4. Pärnumaa sporditegevuse missioon

LUUA PÄRNUMAALASTELE PARIMAD VÕIMALUSED SPORDI JA LIIKUMISHARRASTUSEGA TEGELEMISEKS TERVETE ELUVIISIDE JA SPORTLIKU ENESETEOSTUSE EESMÄRGIL.

Inimeste tegelemine spordi ja liikumisharrastusega on põhiliselt suunatud kahele eesmärgile: harrastusspordi ja liikumise abil oma füüsilise ja hingeseisundi parandamisele või läbi

treeningprotsessi ja võistluste sportlikule eneseteostusele parima sportliku tulemuse saavutamiseks. Mõlemad eesmärgid omavad tänapäeva ühiskonnas kindlat sotsiaalset rolli ning väärivad tunnustust ja toetust.

Spordivaldkonna arenguvisioniga näeme tulevikus spordile Pärnumaal kindlat ja olulist kohta. Seoses sellega on kõigil Pärnumaal sporditegevuse korraldamisega seotud asutustel ja organisatsioonidel, sh Pärnu Maavalitsusel, kohalikel omavalitsustel, Pärnumaa ja Pärnu Spordiliidul, spordiklubidel ja -koolidel, ülesanne ja kohustus panustada oma tegevusega Pärnumaa spordi arengusse ja selle heasse korraldusse. See tähendab institutsioonide ja organisatsioonide head tööd ning omavahelist koostööd Pärnumaa spordi kui terviku nimel. Eelduseks on nägemused tulevikust, eesmärgid ja sihid, mida tahetakse saavutada ja mille suunas liigutakse.

5. Pärnumaa spordi arendamise peaesmärgid ja tegevused

Spordivaldkonna arenguvisioni 2015 täitmiseks on püstitatud 6 peaesmärki.

1. SPORTIMISVÕIMALUSI JA SPORDI ARENGUT TAGAVAD TUGEVAID JA EESMÄRGISTATUD SPORDIKLUBID
2. VÕISTLUSTE JA TREENINGUTE LÄBIVIIMIST, LIIKUMISHARRASTUST JA NOORTELE SPORDIGA TEGELEMIST VÕIMALDAVAD KAASAEGSED SPORDIBAASID JA – RAJATISED
3. KVALIFITSEERITUD NING VÄÄRTUSTATUD TREENERID JA SPORDIPEDAGOOGID
4. SPORTLIKU TEGEVUSE TÄHTSUSTAMINE KOHALIKE OMAVALITSUSTE POOLT JA NENDE KOOSTÖÖ SPORDIORGANISATSIOONIDEGA
5. SPORTLIKULE TEGEVUSELE KAASAAITAVAD EFEKTIIVSED TUGISTRUKTUURID
6. SPORDIHUVI TEKITAMINE LASTES JA NOORTES, KÕIK VÕIMALUSED REGULAARSETEKS TREENINGUTEKS JA SPORTLIKU TASEME TÕSTMISEKS

Järgnevalt on iga peaesmärgi juurde esitatud selle saavutamiseks vajalikud tegevused koos lühikese selgituse ja põhjendusega. Lõppu on lisatud asutused ja organisatsioonid, kes peavad eeskätt hea seisma nimetatud tegevuste elluviimise eest. Lühend KOV tähendab kohalikku omavalitsust.

5.1. Sportimisvõimalusi ja spordi arengut tagavad tugevad ja eesmärgistatud spordiklubid

Tegevused:

- Klubide kompetentsus, jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime

Spordiklubi on organisatsioon, mis tegeleb erinevate tegevusvaldkondadega – tipp- ja harrastussportlaste treeningute ja võistluste korraldamise, noortespordi, baaside rajamise ja haldamise ning sponsorite ja projektipõhise lisarahastamise kaasamisega. Lisaks peab klubi majanduslik olukord olema korrektne ja jätkusuutlik. Kõik see nõuab oskusi klubi tegevuse ülesehitamisel ja juhtimisel, mida on võimalik saavutada kompetentsete inimeste, teotahtelise ja motiveeritud aktiivi kaasamisega. Klubitöö korrektne korraldus, koolitused, omavaheline kogemuste vahetamine on vahendid, mille abil saab eelpool nimetatud eesmärgid saavutada.

Rahvuslikud alaliidud ja kohalikud spordiliidud saavad selles klubisid aidata mitmesuguste koolitusürituste korraldamise kaudu.

Klubid, Pärnumaa Spordiliit, Pärnu Spordiliit

- Tugevamate ja suuremate klubide tekkimine, klubide ühinemine

Spordiseaduse alusel on spordiklubi põhitegevuseks spordi arendamine. See on võimalik ainult tugevate ja tegusate klubide korral, mis suudavad täita kõik spordi arendamiseks vajalikud funktsioonid.

Paljud spordiklubid Pärnumaal on väikesed, tihtilugu ühe või kahe entusiastliku inimese tegevusel põhinevad. Sellisel juhul ei saa klubi olla tõsiseks sportimisvõimalusi pakkuvaks ja spordi arengut tagavaks organisatsiooniks. Sageli piirab väikeste klubide tegevust omavaheline põhjendamatu konkurents.

Meie niigi piiratud inimressursi ja spordibaaside paremaks kasutamiseks on mõistlik spordiklubide ühinemine, mille tulemusel tekiks tugevamad ja laiema haardega spordiklubid.

Kui maakonnas koondavad spordiklubid endas mitut spordiala, siis Pärnu linnas on klubid enamasti alapõhised. Muu maailma tugevate klubide eeskujul võiksid ka Pärnus tekkida mitut spordiala koondavad tugevad klubid.

Klubid, KOV

- Rahaline toetus kohalike omavalitsuste ja riigi poolt

Oma tegevuse ja arengu planeerimiseks on klubidele vajalik teadmine ja kindlus kohaliku omavalitsuse ja riigipoolse toetuse ja rahastamise suhtes. Avaliku sektori kindlaksmääratud ja stabiilsed finantseerimise põhimõtted ning etteantud tingimused aitavad klubidel planeerida oma tööd lühemas ja pikemas perspektiivis.

Rahastamis põhimõtted tuleb kokku leppida klubide, spordiliitude ja kohalike omavalitsuste vahel.

Klubid, KOV, Maavalitsus

- Klubi arengukava olemasolu

Arengukava on tänapäeval saanud organisatsioonide arengu planeerimisel vajalik ja aja nõuetele vastav dokument. Iga hästitoimiv spordiklubi, -selts ja -ühendus Pärnumaal peab arengukava kaudu omama pikemaajalist nägemust oma tulevikust ja edaspidisest tegevusest.

Arengukava olemasolu ja seal sätestatu on aluseks klubi toetamisel riigi, kohaliku omavalitsuse või rahvuslike alaliitude poolt.

Klubid

- Klubi sümboolika ja internetilehekülj

Klubi maine ja identiteedi oluliseks osaks on sümboolika – vapp, lipp, logo ning ühtse (võiistlus)vormi olemasolu. Sümboolika peab kajastuma võiistlusvormil ja suveniiridel.

Informatsiooni edastamisel ja hankimisel on interneti kodulehekülj tänapäeval asendamatuks vahendiks. Kõik Pärnumaa spordiklubid peavad olema aastaks 2008 kodulehekülje kaudu internetis nähtaval.

Klubid

- Pärnumaa spordiklubide koostöö

Pärnumaa spordiklubide ühiste eesmärkide nimel on vajalik senisest parem koostöö. Mitmete ürituste ja projektide elluviimisel on see möödapääsmatu ja hädavajalik, nt suurvõistluste ja -ürituste korraldamine, baaside rajamine, võistluskalendri koostamine, avaliku sektori poolse toetuspõhimõtete määratlemine jm.

Omavahelise konkurentsi asemel on vaja näha ühiseid eesmärke, mille realiseerimine tuleb kasuks kõigile. Koostöö korraldamisele võiksid kaasa aidata spordiliidud.

Klubid, Pärnumaa Spordiliit, Pärnu Spordiliit

- Kuulumine rahvuslikesse alaliitudesse, Pärnu ja Pärnumaa Spordiliitu

Pärnumaa klubid peavad olema kaasatud Eesti spordiliikumisse ja koostöösse teiste eesti klubidega läbi kuulumise rahvuslikesse alaliitudesse. Rahvuslikud alaliidud korraldavad spordiala tegevust ja arengut Eestis, milles iga tegus klubi peaks osalema.

Kõikidel Pärnumaa klubidel oleks hea kuuluda kohalikesse spordiliitudesse. See on vajalik spordi- ja liikumisharrastuse edendamiseks Pärnumaal, spordiklubide ühiste huvide esindamiseks ja kaitseks ning omavaheliseks koostööks ja ühisürituste läbiviimiseks.

Klubid

5.2. Võistluste ja treeningute läbiviimist, liikumisharrastust ja noortele spordiga tegelemist võimaldavad kaasaegsed spordibaasid ja –rajatised

Pärnumaal aastateks 2007-2010 kavas olevad investeeringud spordibaasidesse ja -rajatistesse on esitatud Tabelis 3.

Tabel on koostatud arengukava koostamise käigus kohalike omavalitsuste poolt esitatud plaanide ja vajaduste alusel. Tabelis toodud objektid on jagatud kolme kategooriasse:

1. Maakondliku tähtsusega spordibaasid

Sinna kuuluvad nn esindusbaasid suuremate võistluste ja ürituse läbiviimiseks või spordikeskused- ja rajatised, mis rahuldavad kogu Pärnumaa vajadusi. Lisaks Kultuuriministeeriumi poolt määratud maakondliku tähtsusega harrastusspordibaasid.

2. Esmase tähtsusega kohalikud treening- ja võistlusbaasid, koolide spordibaasid

Sinna kuuluvad baasid omavad omavalitsustes esmast prioriteeti ning on planeeritud rajada põhiliselt aastatel 2007-2008.

3. Kohalikud treening- ja võistlusbaasid, koolide spordibaasid, spordiväljakud ja -rajatised

Omavalitsustes põhiliselt aastateks 2009 - 2010 planeeritud spordibaasid, lisaks väikesemahulised investeeringud spordiväljakutesse ja muudesse rajatistesse.

Tabelis on investeeringute allikatena ette nähtud: riigieelarve (RE), (sisaldab nt KOIT-kava ja RIP-programmi), kohaliku omavalitsuse eelarve (KOV), Euroopa Liidu struktuurifondidest saadavad toetused (EL), (sisaldab nt Norra ja EMP finantsmehhanisme) ning eraõiguslikud isikud (era).

Viimases lahtris on toodud omavalitsuse poolt antud selgitus, millega see investeering on põhjendatud.

Tabel 3. Spordibaaside ja -rajatiste ehitamise või rekonstrueerimise vajadus 2007-2010

1. MAAKONDLIKU TÄHTSUSEGA SPORDIBAASID

Omavalitsus	Nimetus	Ehitamise või rekonstrueerimise aeg	Hinnanguline maksumus kr	Rahastamise allikad	Lühike selgitus ja põhjendus
Pärnu linn	Linna Spordihall, koos 50 m ujulaga	2007-2009	70 000 000-120 000 000	RE, KOV	Treeningpaik mitmetele spordialadele, võistluspaik linna esindusvõistkondadele
	"Kalevi" staadion	2007-2009	50 000 000*	era	Linna esindusstaadion, kergejõustiku ja jalgpalli treening- ja võistlustingimused * - spordi kasutusse jääva osa maksumus
	Pärnu "Kalevi" Sõudekeskus	2007-2009	15 000 000	RE, KOV, EL, era	Sõudekeskuse viimine kaasaja nõuete tasemele
	Sõudeklubi "Pärnu" Sõudebaas	2007-2009	15 000 000	RE, KOV, EL, era	Sõudekeskuse viimine kaasaja nõuete tasemele
	Raeküla Tervisekeskuse väljaarendamine	2008-2009	3 000 000	RE, KOV	Suusa- ja jooksuradade arendus, valgustus, suusamaja ehitamine
	Jäähall	2010	30 000 000	RE, KOV, era	Inimeste huvi uisutamise vastu, iluisutamise ja jäähoki harrastamise võimalus
Tahkuranna vald	Jõulumäe Tervisekeskuse suusahoodemaja	2008	1 500 000	KOV, EL	Suusahoolde tingimused nigelad ja tervist kahjustavad
	Suusatunnel Jõulumäe Tervisekeskuses	2010	30 000 000	RE, KOV, EL	Suusatamise aastaringised võimalused
	Lumelaua renn <i>Half Pipe</i>	2009-2010	3 000 000	RE, KOV, EL	Vajadus kaasas käia uute aladega, maksumus sisaldab tõstukit ja freesi
Vändra alevi vald	Vändra Tervisespordikeskuse väljaarendamine	2007-2010	3 000 000	RE, KOV	Rulluisu ja rolleriraja ehitamine pikkusega 1,0 km; tenniseväljakute katte uuendamine; suusarajale suusasilla ja pinnasest kunstmäe ehitus; suusa- ja rolleriraja valgustuse ehitamine; jõusaali ehitamine, staadionimaja rekonstrueerimine.

2. ESMASE TÄHTSUSEGA KOHALIKUD TREENING- JA VÕISTLUSBAASID, KOOLIDE SPORDIBAASID

Omavalitsus	Nimetus	Ehitamise või rekonstrueerimise aeg	Hinnanguline maksumus kr	Rahastamise allikad	Lühike selgitus ja põhjendus
Are vald	Are Põhikooli Võimla	2007-2008	30 000 000	RE, KOV, EL	Kool on siiani ilma võimlata ja vallal puudub kaasajale vastav spordikeskus
Audru vald	Audru staadion	2007-2008	11 000 000	RE, KOV, EL	Vallas puudub võimalus tegeleda kergejõustiku välialadega (olemas head tulemused) ja jalgpalliga
Häädemeeste vald	Metsapoolse Põhikooli võimla ehitus	2007	5 000 000	RE, KOV	Koolil puudub võimla, staadion mitterahuldav, ei saa täita õppekava
Kaisma vald	Spordi- ja mänguväljak	2007	100 000	KOV, EL	Vajadus asfalkatte järele
Kihnu vald	Spordiplatsi väljaehitamine	2006-2010	3 000 000	RE, KOV, EL, era	Kihnu elanikele vajalike sportimisvõimaluste loomine
Lavassaare vald	Staadioni abiruumid, rulatee, ramp	2008-2010	1 850 000	KOV, EL	Staadionil puuduvad riietumise ja hügieenivõimalused. Lisaks staadionile valgustatud rulatee, mis lõpeb rambiga
Paikuse vald	Uus pallimängude saal koos dušši- ja riietus- ja teenindusruumidega	2007-2009	20 000 000	RE, KOV	Põhikooli kasv, suurenenud treeningutundide nõudlus
Pärnu linn	Pärnu Keslinna Tennisklubi sisehalli juurdeehitus	2008-2009	10 000 000	RE, KOV, EL, era	Tennise sisetingimused Pärnus puudulikud, olemasolev tennisehall ei rahulda nõudlust
	Rabahall	2008-2009	1 500 000	RE, KOV, EL, era	Saali põranda, riietusruumide, fuajee remont, ventilatsiooni ehitamine, valgustite paigaldamine, saali seinte remont ja soojustamine
	Pärnu Jalgpallikompleks	2008-2010	50 000 000	RE, KOV, EL, era	Jalgpalli treeningväljakute ja sisehalliga kompleks
	Pärnu Raskejõustikumaja	2008-2010	30 000 000*	RE, KOV, EL, era	Raskejõustikualade (tõstmine, maadlus) treeningkompleks. Arendaja MTÜ Rand. * - spordile jääva osa maksumus
	Pärnu Vibustaadion	2007-2009	10 000 000	RE, KOV, EL, era	Vibustaadion on amortiseerunud, vajab renoveerimist
Saarde vald	Kilingi-Nõmme võimla	2007-2008	20 000 000 - 30 000 000	RE, KOV	Olemasolev kaarhall väike ja amortiseerunud
Sauga vald	Spordikompleks Tammiste lasteaed-algkooli juurde	2007	30 000 000	RE, KOV	Jõudsalt laienenud elanikekasv, seal kandis ei ole sportimisvõimalusi

Sindi linn	Spordiväljakute paviljon	2008	1 500 000	KOV, EL	2006.a. valmisid tennise- ja spordiväljakud. Paviljon vajalik olmevajaduste rahuldamiseks.
Surju vald	Surju Põhikooli staadion	2008-2009	2 000 000	RE, KOV, EL	Staadioni jooksurajad on kaetud asfalt-betoonkattega, põhjustab kukkumisel vigastusi, vaja katta REGUPOL v. muu pehme kattega
Tootsi vald	Tootsi Põhikooli staadion	2010	1 000 000	RE, KOV, EL	Puuduvad vajaminevad hooned ning välja vajab vahetamist staadionikate
Tori vald	Tori Põhikooli võimla	2007-2008	13 000 000	RE, KOV	Luuu kaasaegsed sportimistingimused õpilastele ja valla elanikkonnale tervikuna
Tõstamaa vald	Võimla-spordihoone	2007-2008	17 000 000	RE, KOV	Vajalik kehalise kasvatuse tundide, treeningute läbiviimiseks. täiskasvanute sport
Varbla vald	Varbla Rahvamaja Spordisaali remont	2007	250 000	RE, KOV, EL	Tormikahjustustest tingituna vajavad remonti lagi, seinad, põrand
Vändra alevi vald	Vändra võimla rekonstrueerimine	2008	4 000 000	RE, KOV	Gümnaasiumi võimla on 3000 elanikuga alevis ainuke ja kasutusintensiivsus peale kooli oma tundide ja treeningute ületab tänased võimalused.
	Vändra staadionile uue rajakatte ehitamine	2010	3 000 000	KOV, projektid	Teiste maakonna staadionitega võrreldes on erinevus see, et staadion normaalmõõtmega, 400 m jooksurajaga. Paranevad treeningtingimused.
Vändra vald	Pärnjõe Põhikooli staadion	planeerimisel		KOV	Praegu viiakse sportlikku tegevust läbi praktiliselt olematutes tingimustes. Ruumikitsikus, tegevus toimub nn kooli aulas.

3. KOHALIKUD TREENING- JA VÕISTLUSBAASID, KOOLIDE SPORDIBAASID, SPORDIVÄLJAKUD JA -RAJATISED

Omaavalitsus	Nimetus	Ehitamise või rekonstrueerimise aeg	Hinnanguline maksumus kr	Rahastamise allikad	Lühike selgitus ja põhjendus
Are vald	Are Põhikooli Staadion	2009-2010	6 000 000	RE, KOV, EL	Kergejõustikualade õpetamise ja populariseerimise koht
	Spordi- ja mänguväljakute ehitamine Suigu LAK juurde	2007-2008	1 000 000	KOV, EL	Puuduvad spordirajatised

Audru vald	Audru Spordihoone II etapp (väliväljakud koos tervisespordi rajaga)	2007-2010	2 900 000	RE, KOV, EL	Plaanis ehitada vallas seni puudu oleva tänavakorvpalli väljak, tenniseväljakud, terviserada ja täiendada skate-parki
Häädemeeste vald	Häädemeeste staadioni rekonstrueerimine	2009	500 000	RE, KOV	Staadion mitterahuldavas seisus, piiratud kasutamisevõimalused
	Küladesse sportimiskohtade rajamine	2007-2010	300 000	RE, KOV, EL	Ainult mõnes külas praegu olemas palliplats
Kaisma vald	Krossirada	2007-2008	200 000	KOV, EL, era	Küladesse on tekkinud nn mitteametlikud krossirajad, mis häirivad elanikkonda
	Rahkama matkarada	2009-2010	100 000	KOV, EL, era	Väärtustada keskkonda, arendada loodusturismi, propageerida rahvasporti
Koonga vald	Koonga kooli võimla remont	2007	ei tea	RE, KOV, EL	Võimla on oluline Koonga keskasula ja selle kandi inimestele ning on valla ainus täismõõtmega spordisaal
	Lõpe klubi spordisaali põranda vahetus	2008	ei tea	RE, KOV, EL	Praegune põrand on amortiseerunud: laudade vahel suured praod, pidevalt uued lahtised pinnud, naelapead tulevad välja
Kihnu vald	Spordisaal	2008	1 000 000	KOV, EL	Põrandakatte väljavahetamine paremate tingimuste loomiseks
	Palliplats	2009	500 000	KOV, EL	Platsi katte väljavahetamine paremate tingimuste loomiseks
	Terviserada	2009	300 000	KOV, EL, era	Tervislike eluviiside propageerimiseks, tervisespordi harrastamiseks
Lavassaare vald	Spordisaal Rahvamajas (elekter, ventilatsioon)	2007-2009	800 000	KOV, EL	Valgustus aegunud ja puudub ventilatsioon
	Tervise matkarada	2007-2011		KOV, EL, era	Kulud täpsustamisel
Saarde vald	Kilingi-Nõmme staadion	2009-2010	4 000 000 - 5 000 000	RE, KOV, EL	Praegune ei rahulda sportimise vajadusi
	Tihemetsa spordikompleks	2007-2010	2 000 000 - 3 000 000	RE, KOV, EL	Hoones ei ole aastaid tehtud sanitaarremonti
Sauga vald	Sauga Põhikooli spordikompleks	2009	30 000 000	KOV, RE, EL	Alevikus jõudsalt kasvanud elanike kasv. Olemasolevad spordirajatised amortiseerunud
	Mängu ja sportimisväljakud küladesse: Kilksama, Urge, Tammiste	2007	600 000	KOV, EL	Külades ei ole sportimisvõimalusi
	Sauga valla jõusaal	2007	100 000	KOV, EL	Kohalikele noortele vajalik

Sindi linn	Sindi Gümnaasiumi staadion	2008	100 000	KOV	
Tahkuranna vald	Tahkuranna Lasteaed- Algkooli spordiväljakud	2007-2008	500 000	KOV, EL	Puuduvad spordiväljakud
	Väiksematesse küladesse palliplatside rajamise toetamine	2007-2010	160 000	KOV, EL	Puuduvad spordiväljakud
	Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse spordisaalile jalgadele tervisliku ja vastupidava põranda paigaldamine	2007-2010	600 000	RE, KOV	PVC kate vajalik, betoonil ei sobi sporti teha
	Võiste spordiväljakute ja rulapargi rajamine	2007-2010	300 000	RE, KOV	Pooleliolev ehitis vaja lõpetada
Tootsi vald	Tootsi Kultuuri ja Spordikeskuse võimla	2007	250 000	RE, KOV	Võimlale puudub ventilatsioon ning on soojustamata
	Tootsi valla siseujula rekonstrueerimine	2008-2009	610 000	RE, KOV	Ümberehitamine ja kaasajastamine käib pidevalt - vaja on lõpetada
Tori vald	Tori Põhikooli korvpalliväljak	2008	600 000	KOV	Luuu kaasaegsed sportimistingimused õpilastele ja valla elanikkonnale
	Tori Põhikooli staadion	2008-2009		KOV	Luuu kaasaegsed sportimistingimused õpilastele ja valla elanikkonnale
	Viira Kooli staadion	2009-2010		KOV	Luuu kaasaegsed sportimistingimused õpilastele ja valla elanikkonnale
	Terviserajad külades	2007-2010		KOV, EL	Võimaluste loomine inimeste elukoha läheduses
	Mänguväljakud külades	2007-2010		KOV, EL	Võimaluste loomine inimeste elukoha läheduses
Tõstamaa vald	Tõstamaa terviseraja rekonstrueerimine ja valgustamine	2007	2 000 000	KOV, EL	Terviseport, suusatamine, kepikõnd
	Piirkondlikud spordiplatsid - Pootsi, Seliste, Tõhela, Kavaru, Kastna	2007-2010	1 000 000	KOV, EL	Tervisesport, vaba aeg
	Rannavolleplatsid - Tõstamaa, Kastna, Tõhela, Kavaru	2007-2010	100 000	KOV, EL	Tervisesport, vaba aeg
Varbla vald	Varbla Põhikooli Staadioni rajakatte rekonstrueerimine	2008	500 000	RE, KOV, EL	Rajakate vajab UV kindla katte paigaldamist ning remonti
	Valgustatud suusa ja lumelaua harjutusmäed	2009	800 000	RE, KOV, EL	Talvisel pimedal ajal kasvava populaarsusega spordialade harrastamise võimaldamine

5.3. Kvalifitseeritud ning väärtustatud treenerid ja spordipedagoogid

- Tasustamise kindlaksmääratud alused ja motiveerivad põhimõtted

Treenerite ja pedagoogide tasustamisel peavad kehtima kindlad põhimõtted, mis väärtustaks treenerite kvalifikatsiooni, tulemusi, õpilaste arvu ja töökoormust. Treenerite palk peab olema motiveeriv ja konkurentsivõimeline ning vähemalt samas vastavuses õpetajatele kehtestatud riiklike palgamääradega. Kohalike omavalitsuste poolt treenerite tasustamise üheks peamiseks aluseks peab olema noorte saavutussport.

Klubid, KOV

- Parimate tunnustamine

Väärtustada avaliku tunnustuse kaudu parimaid tulemusi näidanud treenereid ja õpetajaid. Nt tiitlite „Aasta Treener“, „Aasta Õpetaja“ ja/või rahalise preemia kaudu. Samuti pidada kodukandis meeles ja premeerida suurvõistlustel silmapaistnud sportlaste treenereid.

Klubid, KOV, Maavalitsus

- Tasustamine riigi poolt

Hetkel on treenerite töö peamiseks tasustajateks kohalikud omavalitsused või spordiklubid. Selleks eraldatud rahaliste vahendite vähesuse tõttu on treenerite palgad madalad kogu riigis. EOK poolt on välja käidud idee treeneritöö väärtustamiseks ja paremaks tasustamiseks, hakates seda väärivatele treeneritele maksuma palka riigi poolt. Pärnu maakonnas peavad selleks pädevad organisatsioonid, sh spordiliidud, maavalitsus, erakonnad seda initsiatiivi igakülgsest toetama.

Pärnu Spordiliit, Pärnumaa Spordiliit, Maavalitsus, erakonnad

- Regulaarne koolitus

Treeneritele ja spordipedagoogidele vajalikku ja huvipakkuvat koolitust on vaja pakkuda ka kohapeal ja kohalike organisatsioonide poolt. Koolitama ja esinema on võimalik kutsuda riigis tunnustatud spetsialiste, treenereid ja sportlasi. Kasulik oleks aastas mõne koolitusreisi korraldamine Eestis või välisriigis.

Pärnu Spordiliit, Pärnumaa Spordiliit, spordikoolid, klubid

- Treenerite järelkasvu motiveerimine

Treeneritekaadri järelkasvu tagamiseks peaksid spordiklubid ja kohalikud omavalitsused suunama ja innustama treenerieriala õppima minema selleks huvi omavaid noori või karjääri lõpetanud sportlasi. Rahaliste vahendite olemasolul on heaks motivaatoriks stipendiumite maksmine.

Klubid, KOV

- Õppelaenude kustutamine

Treenerite järelkasvu motiveerimiseks ja nende hariduse omandamise kergendamiseks peab klubides töötavatel treeneritel rakenduma sama õppelaenude kustutamise võimalus nagu riigi- või munitsipaal-koolides töötavatel pedagoogidel. Pärnumaa spordiorganisatsioonid võiksid algatada taolise seadusandliku initsiatiivi EOK või seadusandja ees.

Klubid, Pärnu Spordiliit, Pärnumaa Spordiliit

- Treenerite, õpetajate ja sporditöötajate andmebaas

Spordipedagoogide andmebaas e register võimaldab omada infot maakonnas töötavate treenerite, õpetajate ja instruktorite kohta. See annab võimaluse hinnata meie inimressurssi, planeerida tegevusi kaadri kvalifikatsiooni tõstmiseks, ürituste ja võistluste korraldamiseks ning võimaluste avanedes riigi poolt treeneritele makstava palgaraha taotlemiseks ja jaotuseks.

Pärnu Spordiliit, Pärnumaa Spordiliit, Maavalitsus

5.4. Sportliku tegevuse tähtsustamine kohalike omavalitsuste poolt ja nende koostöö spordiorganisatsioonidega

- Spordi- ja liikumisharrastusega tegelejate arvu kasv

Spordi ja liikumisharrastusega tegelemine on oluline inimeste parema tervise, heaolu ja töövõime tagamisel. Eriti oluliseks tuleb pidada noorte tegelemist spordiga. Treeninguvõimalused ja võistlused on tähtsad sportlikuks eneseteostuseks. Spordi atraktiivsus väljendub publikuhuviv heatasemeliste võistluste vastu.

On tähtis, et spordi või liikumisharrastusega tegeleks järjest enam inimesi. Seetõttu on riigi ja kohalike omavalitsuste kohustuseks luua sportimiseks vajalikud tingimused, mis väljendub investeeringutes spordirajatistesse ja tegevustoetuses spordiorganisatsioonidele.

Keeruline on hinnata spordi ja liikumisharrastusega tegelevate inimeste arvu Pärnumaal. 2006.a lõpul on Pärnu linna spordiklubides hinnanguliselt 4900 ja mujal Pärnumaal 3400 liiget. Vajalik on viia läbi vastavasisuline uurimus, et teada saada sportlikke eluviise harrastavate inimeste arv ja selle muutumine.

„Liikumisharrastuse strateegilises arengukavas 2006 - 2010“ on püstitatud üldeesmärk **regulaarse liikumisharrastusega tegelejate arvu suurendamine 2010. aastaks 45%-ni Eesti elanikkonnast**. Vähemalt sama protsent inimesi peaks tegelema liikumisharrastusega ka Pärnumaal.

KOV, klubid, Pärnumaa Spordiliit

- Spordi tegevustoetus moodustab vähemalt 5% kohaliku omavalitsuse eelarvest

Sporditegevuse tähtsustamine kohaliku omavalitsuse poolt väljendub põhiliselt selleks tehtavates kulutustes.

Reeglina toetatakse sportlikku tegevust läbi erinevate eelarveartiklite – haridusele, investeeringuteks rajatistesse ja tegevustoetusteks. Lisas 4 toodud tabelis spordi finantseerimisest kohalike omavalitsuste poolt ei ole võrreldes teiste maakondadega Pärnumaal spordi toetuseks antavad summad kõige suuremad.

Arvestades inimeste mitte kõige paremat tervislikku seisundit, järjest kasvavat spordihuvi ja vajadust tõsta noorte spordihuvi ja –harjumust, on vajalik lähiaastatel kohalike **omavalitsuste eelarvetest spordi tegevustoetuseks antava toetuse summa viia 5%-ni**.

KOV

- Kindlaksmääratud sporditegevuse finantseerimispehimoetted

Spordi finantseerimisel ja spordiorganisatsioonidele tegevustoetuse maksmisel on omavalitsusel vajalik seda teha kindlaksmääratud tingimuste alusel ja kriteeriumite järgi. See annab spordiorganisatsioonidele teadmise ja kindluse omavalitsuse toetuse suhtes.

Eesti kohalike omavalitsuste poolt rakendatakse erinevaid sporditoetuse maksmise skeeme ja pehimoetted. Nt toetuse eraldamine õpilaste pearaha alusel, baaside haldamise või spordiürituste läbiviimise eest, töötavate treenerite arvu ja koormuse järgi, sportliku tulemuse alusel jm.

Milliseid pehimoetted rakendatakse, on iga omavalitsuse otsustada. Tähtis on toetuste maksmise pehimoetete järjekindlus, selgus ja läbipaistvus.

KOV

- Spordivaldkond kohalike omavalitsuste arengukavades

Koos teised valdkondadega, peab ka sport sisalduma kohalike omavalitsuste arengukavades. See on vajalik, et planeerida spordivaldkonna areng omavalitsuse kui terviku arenguvisionist lähtuvalt. Tegevus- ja investeerimiskavades peavad kajastuma spordirajatistesse tehtavad investeeringud.

KOV

- Infovahetus ja koostöö spordiorganisatsioonide, -liitude ja -ühendustega

Kohalikud omavalitsused peavad spordiorganisatsioone ja nende ühendusi pidama sporditöö korraldamisel oma haldusüksustes olulisteks koostööpartneriks. Kuna huvitatud on mõlemad osapooled, siis on vajalikud regulaarsed ümarlauad ja nõupidamised arutamaks, kuidas omavahelises koostöös sporditööd paremini korraldada.

KOV

- Sporditöötajate või sporditöö korraldajate olemasolu kohalikes omavalitsustes

Sporditegevuse paremaks korraldamiseks on vajalik omavalitsuses sporditöö eest vastutava ametniku ametikoht. Selle ametikoha ülesanded on omada infot sporditööst, aidata kaasa sporditöö korraldamisele ja tegeleda arenguküsimustega.

Väiksemate omavalitsuste puhul võib spordiametniku töö olla ühildatud mõne sotsiaalvaldkonna eest vastutava ametniku tööga.

KOV

5.5. Sportlikule tegevusele kaasaaitavad efektiivsed tugistruktuurid

- Pärnumaa Spordiliidu ja Pärnu Spordiliidu kasulikkus ja nende liikmeskonna kasv

Pärnumaa Spordiliit ja Pärnu Spordiliit on kaks peamist spordiklubisid koondavat spordiühendust Pärnumaal. Neil on tähtis roll Pärnumaa sporditegevuse korraldamises ja arengus, sh klubide koondamisel, huvide esindamisel ja kaitsmisel suhetes kohalike omavalitsustega, riigi ja EOK-ga.

Hea oleks võimalikult suure arvu klubide kuulumine spordiliitudesse. Samas peavad spordiliidud oma tegevusega klubidele tõestama liikmelisuse kasulikkust ja vajadust. Spordiliitudel peab olema senisest suurem roll erinevate ürituste ja koolituste korraldamisel.

Pärnu Spordiliit , Pärnumaa Spordiliit, klubid

- Kaasaegne spordimediitsiini teenistus

Aktiivselt spordiga tegelejate funktsionaalse seisundi tuvastamiseks ja tervislike riskide vältimiseks on vajalik Pärnumaal kõigi noor- ja võistlussportlaste profülaktiline ja perioodiline tervislik läbivaatus. Vastav teenusepakkuja, kes omab vastavat meditsiinilist aparatuuri ja kompetensi, võiks olla Pärnu Haigla või mõni teine meditsiinasutus.

Arvestades hetkeseisu vajavad täiendamist ja kaasajastamist nii meditsiiniline aparatuur kui ka läbiviidavad protseduurid. Vajaliku meditsiiniaparatuuri soetamine, läbivaatuse meetodika rakendamine võiks toimuda meditsiinasutuse, Haigekassa ja spordiorganisatsioonide koostöös. Spordimediitsiinilise teenistuse ja läbivaatuse asukoht võib ühe variandina asuda planeeritavas Pärnu linna spordihallis. Välistatud pole ka muud asukohad.

Pärnumaa Spordiliit, Pärnu Spordiliit

- Spordialase informatsiooni levik ja kättesaadavus

Inimestele on oluline spordialase informatsiooni lihtne kättesaadavus. See tekitab spordihuvi, loob eelduse spordiga tegelemiseks ja osalemiseks võistlustel. Tänapäeval on selleks kõige efektiivsemaks vahendiks internet. Seetõttu on otstarbekas on Pärnumaa spordiportaali avamine, kus kajastub aktualiseeritud informatsioon Pärnu linna ja Pärnumaa sporditegevusest, klubidest, treeninguvõimalustest, võistlustest ja massispordiüritustest. Samas peaks olema toodud lingid EOK ja alaliitude või spordiuudiseid vahendavatele lehekülgedele.

Spordivaldkond peab olema kajastatud omavalitsuste kodulehekülgedel. Spordiliitude lehekülgedel peab sisalduma informatsioon nende tegevuse ning Pärnumaal ja Pärnu linnas toimuva sporditegevuse kohta.

Kindlasti oleks huvitavaks väljaandeks kord aastas ilmuv Pärnumaa spordi aastaraamatu tüüpi trükis, kus sisalduks nii kokkuvõttev kui ettevaatav info Pärnumaa sporditegevusest.

Pärnumaa Spordiliit, Pärnu Spordiliit, KOV

5.6. Spordihuvi tekitamine lastes ja noortes, kõik võimalused regulaarseteks treeninguteks ja sportliku taseme tõstmiseks

- Treeninguvõimalused spordikoolides ja -klubides

Sportlikul tegevusel on suur tähtsus noorte kasvatamisel, nendest isiksuste kujundamisel ja hea füüsilise ja kehalise seisundi tagamisel.

Kõikidele Pärnumaa lastele ja noortele peavad olema tagatud võimalused tegeleda ja käia treeningul enda meelisspordialal(-del). Seda võimalust pakuvad eeskätt munitsipaal- ja eraspordikoolid. Samuti peavad noortele treeninguvõimalusi pakkuma klubid, omades selleks treenereid, baase ja spordiinventari. Klubis tehtav noorte treeningtöö võimaldab kasvatada klubile nii sportlikku järelekasvu kui ka tulevasi treenereid, kohtunikke ja aktiviste.

Kohalike omavalitsuste kohustus on toetada laste ja noorte tegelemist spordiga pearaha maksmise, sportlike tulemuste alusel või mõne muu toetussüsteemi kaudu.

KOV, Spordikoolid, klubid

- Toimiv maakondlik koolispordisüsteem

Noorte spordihuvi ja –harrastuse esmane tekitaja ja võimaluse pakkuja on kool. Seetõttu on oluline sporditegevuse ja -võistluste korraldamine koolis, samuti koolidevahelised spordivõistlused.

Sellise tegevuse eest seisavad Pärnumaal hea Pärnu Maakoolide Spordiliit ja Pärnu Koolispordiliit. Hetkel on koolispordisüsteem hästi toimiv, aja jooksul vajab see mitmekesistamist ja laiendamist uute aladega. Maakoolide vaheliste võistluste läbiviimiseks tuleb leida võimalusi teha seda väljaspool kooliaega.

Parimaid sportlikke tulemusi saavutanud koolid väärivad avalikku tunnustust.

Tähtis on spordialase info levitamine koolides. Seinalehtedel ja internetileheküljel peavad olema välja toodud edu saavutanud noorsportlaste nimed ja tulemused, võistluste toimumise ajad, jne.

Pärnu Maakoolide Spordiliit, Pärnu Koolispordiliit, koolid

- Omavalitsuste kokkulepped teistes omavalitsustes elavate noorte treeningukulude katmiseks

Paljud lapsed ja noored käivad treeningutel teiste omavalitsuste poolt finantseeritavates või toetatavates spordikoolides või -klubides. Eriti on see levinud Pärnu linna ja sellega piirnevate omavalitsuste vahel. Juhul kui üks omavalitsus on õpilaste arvu või pearaha alusel finantseerinud treeninguvõimaluse pakkujat, kus trennib teisest omavalitsusest pärit noor, peaks teine omavalitsus katma esimesele selle noore treeningukulud.

See tähendab omavalitsuste vahelisi vastavaid lepinguid ja võetud rahaliste kohustuste täitmist.

Pärnumaa Omavalitsuste Liit, KOV

- Spordikoolide ja -klubide koostöö, noorte üleminek klubidesse täiskasvanuks saamisel

Spordikoolis õppides saavad klubid vanemate vanuseklasside noortele pakkuda täiendavaid treening- ja võistlusvõimalusi, mis on kogemuste saamise ja sportliku taseme tõstmise eesmärgil väga vajalikud.

Kõige enam loobuvad mitmed noorsportlased edasisest sportlikust karjäärast just noorteklassi lõpetamise järel, eelkõige ebakindluse pärast tuleviku suhtes. Spordikoolide ja -klubide hea kontakt ja koostöö tagaks spordikoolis õppivatele ja selle lõpetanud noortele sporditee jätkamise ja „valutuks“ ülemineku täiskasvanute klassi. Spordikoolid peavad olema klubidele nn noorte kasvulavad, kust leitakse oma ridadesse võistlussportlaste järelkasvu.

Kõik spordikoolid peaksid omama selleks kindlaid partnerklubisid.

Spordikoolid, klubid

- Noortest spordiaktiivi kasvatamine ja koolitamine

Üldhariduslikud koolid, spordiklubid ja -koolid peavad lisaks võistlussportlastele koolitama ja ette valmistama noori, kes otsustaksid tulevikus hakata tegelema treeneritööga, olema spordiaktivistid ja kohtunikud. Kusagilt mujalt pole taoliste spordile vajalike inimeste tekkimine lihtsalt võimalik.

Koolid, Spordikoolid, klubid

Tabel 4 - Pärnumaa spordi arendamise peaesmärgid ja tegevused

Peaesmärgid	Tegevused
Sportimisvõimalusi ja spordi arengut tagavad tugevad ja eesmärgistatud spordiklubid	• Klubide kompetentsus, jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime
	• Tugevamate ja suuremate klubide tekkimine, klubide ühinemine
	• Rahaline toetus kohalike omavalitsuste ja riigi poolt
	• Klubi arengukava olemasolu
	• Klubi sümboolika ja internetilehekülg
	• Pärnumaa spordiklubide koostöö
	• Kuulumine rahvuslikesse alaliitudesse, Pärnu ja Pärnumaa Spordiliitu
Võistluste ja treeningute läbiviimist, liikumisharrastust ja noortele spordiga tegelemist võimaldavad kaasaegsed spordibaasid ja –rajatised	• Maakondliku tähtsusega spordibaasid
	• Esmase tähtsusega kohalikud treening- ja võistlusbaasid, koolide spordibaasid
	• Kohalikud treening - ja võistlusbaasid, koolide spordibaasid, spordiväljakud ja -rajatised
Kvalifitseeritud ning väärtustatud treenerid ja spordipedagoogid	• Tasustamise kindlaksmääratud alused ja motiveerivad põhimõtted
	• Parimate tunnustamine
	• Tasustamine riigi poolt
	• Regulaarne koolitus
	• Treenerite järelkasvu motiveerimine
	• Õppelaenude kustutamine
• Treenerite, õpetajate ja sporditöötajate andmebaas	
Sportliku tegevuse tähtsustamine kohalike omavalitsuste poolt ja nende koostöö spordiorganisatsioonidega	• Spordi- ja liikumisharrastusega tegelejate arvu kasv
	• Spordi tegevustoetus moodustab vähemalt 5% kohaliku omavalitsuse eelarvest
	• Kindlaksmääratud sporditegevuse finantseerimispõhimõtted
	• Spordivaldkond kohalike omavalitsuste arengukavades
	• Infovahetus ja koostöö spordiorganisatsioonide, liitude ja ühendustega
	• Sporditöötajate või sporditöö korraldajate olemasolu kohalikes omavalitsustes
Sportlikule tegevusele kaasaaitavad efektiivsed tugistruktuurid	• Pärnumaa Spordiliidu ja Pärnu Spordiliidu kasulikkus ja nende liikmeskonna kasv
	• Kaasaegne spordimeditsiini teenistus
	• Spordialase informatsiooni levik ja kättesaadavus
Spordihuvi tekitamine lastes ja noortes, kõik võimalused regulaarseteks treeninguteks ja sportliku taseme tõstmiseks	• Treeninguvõimalused spordikoolides ja -klubides
	• Toimiv maakondlik koolispordisüsteem
	• Omavalitsuste kokkulepped teistes omavalitsustes elavate noorte treeningukulude katmiseks
	• Spordikoolide ja -klubide koostöö, noorte üleminek klubidesse täiskasvanuks saamisel
	• Noortest spordiaktiivi kasvatamine ja koolitamine

6. Arengukava elluviimine, hindamine ja muutmine

Arengukava elluviimise eelduseks on selle avalikustamine. Info sellise dokumendi valmimisest peab jõudma iga spordiga tegeleva organisatsioonini Pärnumaal. Hea on käsitleda teemat ajakirjanduses. Arengukava terviktekst peab olema kättesaadav internetis Pärnu Maavalitsuse, Pärnumaa Spordiliidu ja Pärnu Spordiliidu kodulehekülgedel.

Arengukava täitmise kohustuslik osa on selle **elluviimise hindamine**. Vajalik on saada informatsiooni ja tagasisidet püstitatud eesmärkide ja ülesannete täitmise kohta. Arengukava on kinnitatud Pärnu maavanema korraldusega. Seetõttu on arengukava elluviimise jälgimine ja tulemuste hindamine eelkõige Pärnu Maavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna ülesandeks. Siinjuures on otstarbekas teha koostööd ja kaasata arengukava täitmise hindamisse Pärnumaa Spordiliit ja Pärnu Spordiliit.

Pärnumaa spordi arengukava tegevuskava vaadatakse üle ja vajadusel muudetakse **üks kord aastas**. Selleks esitab Pärnu Maavalitsuse haridus- ja kultuuri osakond iga aasta novembris arengukava koostamise töörühmale ülevaate tegevuskava täitmisest ja ettepanekud selle parandamiseks ja täiendamiseks. Töörühma poolt heakskiidetud arengukava muudatused kinnitatakse Pärnu maavanema korraldusega.

LISAD

Lisa 1. Pärnumaal registreeritud või tegutsevad spordiklubid ja spordiliidud

Omavalitsus	Nimetus	Spordialad	Töötavate treenerite arv
Are vald	Spordiklubi ARE	võrk-, korvpall, terviseliikumine	
	Ratsaspordiklubi Tolle	ratsasport	
Audru vald	MTÜ ERKI-SPORT	autosport	
	Valgeranna Golfiklubi	golf	
	Audru Golfiklubi		
	Spordiklubi Estring	muu	
	Audru Spordiklubi		
Halinga vald	Spordiklubi Rõõm	line-tants	
	Pärnu-Jaagupi Tuletõrjeselts	tuletõrjesport	
	Spordiklubi Tervis	lauatennis, laskesport, jalgpall, tervisesport	2
	Korvpalliklubi Pärnu-Jaagupi	korvpall	2
Häädemeeste vald	Häädemeeste Amburite Klubi	ammulaskmine	
Kaisma vald	Kaisma Jalgpalliklubi	jalgpall	
Kihnu vald	Mittetulundusühing Kihnu Spordiselts	hõlmab valla sportliku tegevuse	
Paikuse vald	MTÜ Paikuse Motoklubi	motosport	
	Spordiklubi Pärnumaa Maleklubi	male	2
	Paikuse Maleselts "Caissa"		
	Paikuse Aerutamisklubi	aerutamine	2
	Sõudeklubi Aeron	sõudmine	
	Spordiklubi Vägi	muu	
Pärnu linn	Pärnu Kalevi Aerutajate Klubi	aerutamine	
	OK Tehnikaspordiklubi	autosport	
	Pärnu Autoklubi		
	MTÜ Perona Bowling	bowling	
	MTÜ Hobbybowling		
	Pärnu Dzuudoklubi KEMPO	judo	1
	Pärnu Bridžiklubi	bridž	
	Pärnu Surfiklubi	ekstreemsport	
	Spordiklubi Vabariigi Võllimees		
	Shooter paintballi klubi		
	MTÜ W-Klubi		
	MTÜ Pärnu Rullisukeskus		
	MTÜ Pärnu Golf Club	golf	
	Pärnu Kurtide Spordiselts Eero	invasport	
	Pärnu Invaspordi Klubi		
	MTÜ Pärnumaa D-klubi		
	Eesti Elektriratastooli Saalihoki klubi		
	Pärnumaa Invaspordiklubi		
	Pärnu Ratastooli Klubi		
	Spordiklubi Helipall		
	Pärnu Jalgpalliklubi	jalgpall	5
	Pärnu Jalgpalliklubi Vaprus		6
	Pärnu Jalgpalliklubi Vapper		
	Pärnu Pataljoni Jalgpalliklubi		

Jalgpalliklubi FC Pärnu Kalev		
Jalgpalliklubi Pärnu Tervis		
Pärnu Jalgrattaspordiklubi Rave	jalgrattasport	
Klubi Püha Loomaaed		
Karateklubi Corpore	karate	1
Karateklubi Zen		2
Spordiklubi Altius	kergejõustik	
Pärnu Kalevi Kergejõustikuklubi		
Spordiklubi Rääma	koolisport	
Spordiklubi Ülejõe		
Spordiklubi Koko		
Pärnu Koroonamänguklubi RING	koroona	
Korvpalliklubi Pärnu	korvpall	2
Pärnu Meeste Korvpalliliiga		
Spordiklubi Koba		
Spordiklubi Tünamo		
MTÜ Korvpalliklubi Keraväik		
Korvpalliklubi Viko		
Spordiklubi Sigma-2	laskmine	
Pärnu Lauatenniseklubi Vint-90	lauatennis	1
Spordiklubi Leo	maadlus	
Pärnu Maleklubi	male	
Pärnu Matkaklubi	matkasport	
Pärnu Auto-Motospordi Ühendklubi SLIK	motosport	
MTÜ Pärnu Motoclub		
Motoklubi Rebellions		
MTÜ Motoklubi Risanti		
Pärnu Motoklubi		
Orienteerumisklubi West	orienteerumine	1
Poksiklubi Everlast	poks	
Pärnu Jahtklubi	purjetamine	
Purjespordiselts Maru		1
Eesti „Finn“ Liit		
MTÜ LB SAILING CLUB		
Ratsaspordiklubi Oxford	ratsutamine	
Ratsaspordiklubi Parkuur		
Pärnu Saalihokiklubi	saalihoki	1
Pärnu Squashiklubi	squash	
Spordiklubi Mai-Squash		1
Raeküla Spordiklubi	sulgpall	1
MTÜ PSKL Olympic	suusatamine	1
Sõudeklubi Pärnu	sõudmine	4*
Pärnu Sõudekeskus Kalev		
Tantsuklubi Sole	võistlustants	
Tantsuklubi K & T		
Pärnu Tenniseklubi	tennis	1
Pärnu Kesklinna Tennisekeskus		3*
Pärnu Kesklinna Tenniseklubi		
Pärnu Kalevi Tenniseklubi		2
Saviaugu Tenniseklubi		
Pärnu Tennisehali Klubi		
Pärnu Klubi Tervisesport	tervisesport	2
Spordiklubi Pärnu Kahe Silla Klubi		
Pärnu Spordiselts Kalev		11*+1
Pärnu Spordiveteranide Koondis		
Spordiklubi POWER		
MTÜ Rahvaspordivabrik		
Spordiklubi Raudmees	triatlon	
Spordiklubi Ringi	tõstmine	4

	Spordiklubi TuPo		1
	Pärnu Jõusporti Liit		
	Pärnumaa Tõsteklubi Ramm		
	Spordiklubi Pärnu Ujumisklubi Uca	ujumine	
	Ujumisklubi Raba		1
	Pärnu Vibuklubi Meelis	vibusport	1
	Pärnu Pikavibuklubi		
	Pärnu Võimlemisklubi Rüht	võimlemine	1
	Pärnu Aikidoklubi Singitai	võitluskunst (aikido)	2
	Pärnu Taekwondo Klubi	(taekwon-do)	1
	MTÜ Spordiklubi DO-JANG	(taekwon-do)	
	MTÜ Pärnu Võrkpalliklubi	võrkpall	5
	Pärnu Spordiklubi Junior K & V		
	Spordiselts Kais Club		
	Pärnu Vanalinna Spordiklubi		
	Võrkpalliklubi Tervis		
	Pärnu Rannavõrkpalliklubi		
	Pärnumaa Raadioklubi	tehniline spordiala	
	Spordiklubi Kangur-Sport	muu	
	Spordiklubi Päka		
	Spordiklubi Välek		
	MTÜ Lääne Politsei Spordiselts		
	MTÜ Spordimees		
	Spordiklubi Fist		
	Spordiklubi Pärnu Darts-Club		
Saarde vald	Kilingi-Nõmme võimlemisklubi Githa	naisvõimlemine	2
	Võrkpalliklubi Saarde	võrkpall	1
	Spordiklubi Kilingi	kergejõustik	
	Maleklubi Kuusiku	male	1
	Male- ja Spordiklubi Kasmar		
	MTÜ Tihemetsa Motoklubi	motosport	
	Spordiühing HOBI ELG	muu	
	Spordiklubi VAABLANE	lauatennis, koroon	
Sauga vald	Sauga Valla Spordiklubi	hõlmab valla sportliku tegevuse	
	Spordiklubi Õnnelemb	muu	
	MTÜ Optitrans Tehnikasport	tehnikasport	
	MTÜ Minifox	võistlustants	
	Harrastuslennuklubi Ikaros	lennusport	
Sindi linn	Sindi Spordiklubi Kalju	poks, tõstmine, male, kabe, lauatennis, korvpall, tervisesport	4
	Pärnu Tehnikasportklubi Oilers	tehnikasport	
	MTÜ Sindi Mudelisport		
	MTÜ Marek Lemsalu Jalgpallikool	jalgpall	
Surju vald	Surju valla spordiklubi	ei ole määratletud, tegeleb kõikide aladega	1
Tahkuranna vald	Spordiklubi Tahk	kergejõustik, võrkpall, suusatamine jm	
	Suusaklubi Jõulu	suusatamine, orienteerumine, triatlon	2
	Reiu Ratsaspordiklubi	ratsasport	
Tootsi vald	Pärnumaa Sangpommiklubi Sapo	sangpomm	
Tõstamaa vald	Tõstamaa Spordiklubi	rahvasport, võrkpall	0,5
	Ratsaspordi Klubi Tõstamaa	ratsasport	

Vändra alev	Maleklubi Email Klubi	male	1
	Vändra Tehnikaspordiklubi	tehnikasport	
	MTÜ Suure Karu Pojad	maadlus	1
	Jooksuklubi Mispo	tervisesport	
	Ratsaspordiklubi Siret	ratsasport	1
Vändra vald	Jalgrattaklubi Viko	jalgrattasport	1
	Spordiklubi OTTO	kergejõustik	2

* - treenerid töötavad nendele klubidele kuuluvates eraspordikoolides

Spordiliidud

Pärnu linn	Pärnu Maakoolide Spordiliit
	Pärnu Koolispordiliit
	Pärnu Spordiliit
	Pärnumaa Spordiliit

Lisa 2. Pärnumaal registreeritud või tegutsevad spordikoolid sh era- ja munitsipaalkoolid

Omaavalitsus	Nimetus	Spordialad	Töötavate treenerite arv	Õpilaste arv
Pärnu linn	Pärnu Spordiseltsi	aerutamine	4	65
	"Kalev" Spordikool	sõudmine	4	79
		jalgratas	3	34
		purjetamine	2	36
		jalgpall	2	82
		Pärnu Keslinna Tennisekool	tennis	3
	Pärnu Linna Spordikool	koolisport	2	
		kergejõustik	4	175
		korvpall	2	65
		lauatennis	1	26
male		1	22	
ujumine		3	331	
võrkpall		1	48	
Pärnu Tennisekool	tennis	4	180	
Holteri Tennisekool	tennis	1	34	
Pärnu Noorte Tehnikamaja	motosport	3	90	
	modellism (auto-, lennundus-, laeva-, raketi-)	4	60	

Lisa 3. Pärnumaa spordibaasid ja –rajatised

Omaavalitsus	Nimetus	Omanik	Haldaja
Are vald	Pärivere klubi-saal	Are vald	Are vald
	Are Põhikooli aula	Are vald	Are Põhikool
Audru vald	Audru Keskkooli võimla	Audru vald	Audru Keskkool
	Jõõpre Põhikooli võimla	Audru vald	Jõõpre Põhikool
	Audru Spordihoone	Audru vald	Audru Vallavalitsus
	Valgeranna Golfiväljak	White Beach Development Ltd	White Beach Development Ltd
	Audru Golfiväljak	Audru Golf OÜ	Audru Golfiklubi MTÜ
	Pärnu Ringrada	Audru vald	Audru Vallavalitsus
Häädemeeste vald	Häädemeeste Spordikeskus	Häädemeeste vald	Häädemeeste Vallavalitsus
	Häädemeeste Staadion	Häädemeeste vald	Häädemeeste Vallavalitsus
	Häädemeeste Keskkooli võimla	Häädemeeste vald	Häädemeeste Vallavalitsus
	Tenniseväljakud (2 tk)	Valge Hotell AS	Valge Hotell AS
	Võrkpalliplats (Lepanina hotell, avalik kasutamine)	Valge Hotell AS	Valge Hotell AS
	Metsapöole Põhikooli staadion	Häädemeeste vald	Häädemeeste Vallavalitsus
	Massiaru kooli spordiplats	Häädemeeste vald	Häädemeeste Vallavalitsus
Häädemeeste Keskkooli spordiplats (talvel liuväli)	Häädemeeste vald	Häädemeeste Vallavalitsus	
Kaisma vald	Kergu Põhikool-Lasteaed spordi-mänguväljak	Kaisma vald	Kergu Põhikool-Lasteaed
	Kergu Põhikool-Lasteaed võimla	Kaisma vald	Kergu Põhikool-Lasteaed
	Kergu Põhikool-Lasteaed jõusaal	Kaisma vald	Kergu Põhikool-Lasteaed
	Kergu Põhikool-Lasteaed korvpalliplats	Kaisma vald	Kergu Põhikool-Lasteaed
	Kergu terviserada	Kaisma vald	Kaisma VV/ Järvemaastik MTÜ
	Kaisma Suurjärve matkarada	Kaisma vald	Kaisma VV/ Järvemaastik MTÜ
Kihnu vald	Kihnu spordiplats	Kihnu vald	Kihnu Vallavalitsus
	Kihnu tenniseväljak	Kihnu vald	Kihnu Vallavalitsus
	Kihnu spordisaal	Kihnu vald	Kihnu Rahvamaja
	Kihnu palliplats	Kihnu vald	Kihnu Rahvamaja
Koonga vald	Koonga staadion	Koonga vald	Koonga vald
	Koonga kooli võimla	Koonga vald	Koonga vald
	Lõpe klubi spordisaal	Koonga vald	Koonga vald
	Lõpe spordiväljak	Koonga vald	Koonga vald
	Oidrema spordiväljak	Koonga vald	Koonga vald
Lavassaare vald	Spordisaal	Lavassaare vald	Lavassaare Rahvamaja
	Staadion	Lavassaare vald	Lavassaare vald
	Koolivõimla	Lavassaare vald	Lavassaare Lasteaed-alkkool

Paikuse vald	Paikuse Staadion	Paikuse vald	Paikuse vald
	Paikuse võimla	Paikuse vald	Paikuse vald
	Seljametsa mänguväljak	Paikuse vald	Paikuse vald
	Põlendmaa mänguväljak	Paikuse vald	Paikuse vald
	pallimängu plats	Paikuse vald	Paikuse vald
	Paikuse mänguväljak	Paikuse vald	Paikuse vald
Pärnu linn	"Kalevi" sõudebaas	Pärnu Spordiselts Kalev	Pärnu Sõudekeskus Kalev
	Hansagümnaasiumi spordikompleks	Pärnu linn	Hansagümnaasium
	Jahtklubi	Pärnu Sadam	Pärnu Jahtklubi
	Jalgpalli kunstmuruväljak	Pärnu linn	Pärnu Ühisgümnaasium
	Kaitseliidu lasketiir	Kaitseliidu lasketiir	Kaitseliit
	Kalurihall	Pärnu linn	Pärnu Meeste Korvpalliliiga
	Karateklubi Corpore treeningsaal	Pärnu Bussipark	Pärnu Karateklubi Corpore
	Kesklinna koolide võimla	Pärnu linn	Kuninga Tänav Põhikool Pärnu Kesklinna Tenniseklubi
	Kesklinna Tenniseklubi tennisehall	Pärnu linn	Koidula Gümnaasium
	Koidula Gümnaasiumi spordikompleks	Pärnu linn	Kuninga Tänav Põhikool
	Kuninga Tänav Põhikooli spordikompleks	Pärnu linn	Pärnu Kutsehariduskeskus
	Kutsehariduskeskuse spordikompleks	Eesti riik	Pärnu Kutsehariduskeskus
	Kutsehariduskeskuse võimla	Eesti riik	Pärnu Kutsehariduskeskus
	Lastestaadion	Pärnu linn	Vanalinna Spordiklubi
	Mai Sport	Mai Sport	Mai Sport
	Metsakombinaadi võimla	Metsakombinaat	
	Politseiprefektuuri lasketiir	Pärnu Politseiprefektuur	Pärnu Politseiprefektuur
	Pärnu Kalevi staadion	Eesti A/U, Eesti SS Kalev	Pärnu Kalev
	Pärnu Kalevi Tenniseklubi spordikompleks	Pärnu linn	Pärnu Kalevi Tenniseklubi
	Pärnu Kalevi Tennisestaadion	Eesti Spordiselts Kalev	Pärnu Kesklinna Tenniseklubi
	Pärnu Slaavi Põhikooli spordikompleks	Pärnu linn	Slaavi Põhikool
	Pärnu Tenniseklubi kunstmuruväljak	Pärnu Tenniseklubi	Pärnu Tenniseklubi
	Pärnu Tenniseklubi tennisehall	TC Pärnu Tenniseklubi	Pärnu Tenniseklubi
	Pärnu Tenniseklubi välisväljakud	Pärnu Tenniseklubi	Pärnu Tenniseklubi
	Pärnu Tenniseklubi väljakud	TC Pärnu Tenniseklubi	Pärnu Tenniseklubi
	Rabahall	Pärnu KEK	Pärnu Võrkpalliklubi
	Rabaujula	Pärnu Plaaditehas	
	Raeküla Gümnaasiumi võimla	Pärnu linn	Raeküla Gümnaasium
	Raeküla staadion	Pärnu linn	Raeküla Gümnaasium
	Rääma Põhikooli spordikompleks	Pärnu linn	Rääma Põhikool
	Taastusravikeskus Tervis võimla	Taastusravikeskus Tervis AS	Taastusravikeskus Tervis AS
	Saviaugu Tenniseklubi väljakud	Saviaugu Tenniseklubi	Saviaugu Tenniseklubi
	Spordikooli võimla	Pärnu linn	Pärnu Linna Spordikool
	Sõudebassein	omandivaidlus	Sõudeklubi Pärnu
	Sõudeklubi "Pärnu"	omandivaidlus	Sõudeklubi Pärnu jõusaal
	Sõudeklubi "Pärnu" Sõudebaas	omandivaidlus	Sõudeklubi Pärnu
	Tammiste Vibustaadion	omandivaidlus	Vibuklubi Meelis

	TuPo tõstesaal	Pärnu linn	Tõsteklubi TuPo
	Vene Gümnaasiumi spordikompleks	Pärnu linn	Vene Gümnaasium
	Vint-90 Lauatennisemaja	Pärnu linn	Lauatenniseklubi Vint-90
	Ühisgümnaasiumi spordikompleks	Pärnu linn	Ühisgümnaasium
	Ülejõe Gümnaasiumi spordikompleks	Pärnu linn	Ülejõe Gümnaasium
Saarde vald	Tihemetsa Spordikompleks	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	Saarde vald
	Tihemetsa Spordikompleks	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	Saarde vald
	Tali Põhikooli võimla	Saarde vald	Tali Põhikool
	Kilingi-Nõmme kaarhall	Saarde vald	Kilingi-Nõmme Gümnaasium
	Kilingi-Nõmme staadion	Saarde vald	Kilingi-Nõmme Gümnaasium
Sauga vald	Sauga Põhikooli staadion	Sauga vald	Sauga Põhikool
	Taali Põhikooli staadion	Sauga vald	Taali Põhikool
	Sauga Põhikooli spordisaal	Sauga vald	Sauga Põhikool
	Sauga valla spordisaal	Sauga vald	Sauga Valla Spordiklubi
	Sauga Põhikooli jalgpalliväljak	Sauga vald	Sauga Põhikool
	Sauga valla jalgpalliväljak	Sauga vald	Sauga vald
	korvpalliväljak	Sauga vald	Taali Põhikool
	korvpalliväljak	Sauga vald	Sauga vald
	võrkpalliväljak	Sauga vald	Sauga Põhikool
	tenniseväljak	Sauga vald	Sauga Põhikool
	tenniseväljak	Sauga vald	Sauga valdkondades
	seiklusrada	era	Jõekäärü kämping OÜ
	Sindi linn	Sindi Gümnaasiumi võimla	Sindi linn
Sindi Gümnaasiumi staadion		Sindi linn	Sindi Gümnaasium
Sindi Gümnaasiumi korvpalli väljaväljakud		Sindi linn	Sindi Gümnaasium
Sindi tenniseväljakud		Sindi linn	Sindi linn
Sindi ekstreemspordiväljak		Sindi linn	Sindi linn
Surju vald	Surju Põhikooli võimla	Surju vald	Surju Põhikool
	Surju Põhikooli staadion	Surju vald	Surju Põhikool
Tahkuranna vald	Uulu Kultuuri- ja spordikeskus	Tahkuranna vald	Tahkuranna Vallavalitsus
	Tahkuranna Lasteaed-Algkooli võimla	Tahkuranna vald	Tahkuranna Vallavalitsus
	Uulu Põhikooli staadion	Tahkuranna vald	Tahkuranna Vallavalitsus
	Jõulumäe Tervisekeskus	Riik	Jõulumäe Tervisekeskus
Tootsi vald	Kultuuri- ja Spordikeskuse võimla	Tootsi vald	
	Tootsi siseujula	Tootsi vald	
	Tootsi Põhikooli staadion	Tootsi vald	
Tori vald	Tori Põhikooli võimla	Tori vald	Tori Vallavalitsus
	Viira Kooli võimla	Tori vald	Tori Vallavalitsus
	Tori Põhikooli staadion	Tori vald	Tori Vallavalitsus
	Viira Kooli staadion	Tori vald	Tori Vallavalitsus
	Tori jõusaal	Tori vald	Tori Vallavalitsus
	Terviserajad külades	paiknevad era- või asutuse territooriumil	

	Spordiplatsid külates	paiknevad era- või asutuse territooriumil	
Tõstamaa vald	Tõstamaa rahvamaja universaalsaal (kultuur/sport)	Tõstamaa vald	Tõstamaa Rahvamaja/spordiklubi
	Tõstamaa jõusaal	Tõstamaa vald	Tõstamaa Rahvamaja/spordiklubi
	Tõstamaa kooli spordiväljak	Tõstamaa vald	Tõstamaa Kool
	Tõstamaa tervise- ja suusarada	Tõstamaa vald	Tõstamaa Spordiklubi
	Pootsi spordiväljak	Tõstamaa vald	Tõstamaa vallavalitsus
	Tõhela spordiplats	Tõstamaa vald	Tõhela Külaselts
	Tõhela spordiruum	Tõstamaa vald	Tõhela Külaselts
	Ermistu rannavolleplats	Tõstamaa vald	Tõstamaa Spordiklubi
Varbla vald	Varbla Rahvamaja Spordisaal	Varbla vald	Varbla Rahvamaja/Varbla Põhikool
	Varbla Staadion	Varbla vald	Varbla Põhikool
Vändra alev	Vändra alevi staadion	Vändra alev	Vändra Alevivalitsus
	Vändra võimla	Vändra alev	Vändra Gümnaasium
	Puidust välikorvpalliväljak	Mispo MTÜ	Mispo MTÜ
	Rula- ja rulluisuväljak	Mispo MTÜ	Mispo MTÜ
	Tenniseväljakud (2 tk.)	Vändra alev	Vändra Alevivalitsus
	Välivõrkpalliväljakud	Vändra alev	Vändra Alevivalitsus
	Kummikattega välikorvpalliväljak	Vändra alev	Vändra Gümnaasium
Vändra vald	Juurikaru Põhikooli võimla	Vändra vald	Juurikaru Põhikool
	Pärnjõe Põhikooli võimla	Vändra vald	Pärnjõe Põhikool

Lisa 4. Kohalikud omavalitsused ja sport – rahastamine 2005

MAAKOND Linn/vald	rahvaarv	sh. 5-19a	EA kogukulud	investeering	Toetused ja üalpidamine	Sport Kokku 2005	Sport % EA-st	Toetus 1 inimesele
Tallinn	396 010	62 172	6 100 122 000	66 821 000	120 232 000	187 053 000	3,07%	303,61
HARJUMAA (va Tln)	125 028	25 045	1 517 178 285	46 100 150	33 302 818	79 402 968	5,23%	266,36
HIUMAA	10 246	2 353	132 396 658	2 482 158	3 792 784	6 274 942	4,74%	370,17
IDA-VIRUMAA	173 777	29 936	1 652 971 573	13 307 750	55 957 413	69 265 163	4,19%	322,01
JÕGEVAMAA	37 473	8 062	432 628 039	28 955 471	9 675 369	38 630 840	8,93%	258,20
JÄRVAMAA	36 547	7 689	433 250 704	10 443 249	7 582 058	18 025 307	4,16%	207,46
LÄÄNEMAA	27 990	5 834	313 550 993	2 071 073	7 093 527	9 164 600	2,92%	253,43
LÄÄNE- VIRUMAA	68 058	14 277	712 968 612	16 100 551	21 651 380	37 751 931	5,30%	318,13
PÕLVAMAA	31 752	6 679	366 495 498	12 888 972	6 870 707	19 759 679	5,39%	216,39
RAPLAMAA	37 032	8 028	417 756 014	5 960 545	12 007 282	17 967 827	4,30%	324,24
SAAREMAA	35 208	7 433	429 347 594	23 214 869	6 073 838	29 288 707	6,82%	172,51
TARTUMAA	148 886	27 562	1 769 453 742	63 334 694	30 816 113	94 150 807	5,32%	206,98
VALGAMAA	34 867	7 283	407 909 857	46 601 742	6 299 153	52 900 895	12,97%	180,66
VILJANDIMAA	56 616	11 810	614 988 379	3 771 118	16 198 890	19 970 008	3,25%	286,12
VÖRUMAA	38 677	8 048	478 674 478	4 531 457	10 325 361	14 856 818	3,10%	266,96
PÄRNUMAA	89 343	17 837	974 656 807	9 389 356	19 248 831	28 638 187	2,94%	215,45
1 Pärnu linn	44 396	8 112	452 800 700	3 428 942	11 273 206	14 702 148	3,25%	253,92
2 Sindi linn	4 064	755	41 344 498	183 018	262 518	445 536	1,08%	64,60
3 Kilingi-Nõmme I	2 159	431	29 138 954	0	117 593	117 593	0,40%	54,47
Saarde vald	2 334	499	21 996 473	1 600 000	450 000	2 050 000	9,32%	192,80
Tali vald	735	185	7 127 522	0	60 417	60 417	0,85%	82,20
4 Are vald	1 339	312	14 721 080	260 000	209 106	469 106	3,19%	156,17
5 Audru vald	4 869	1 089	52 116 664	72 920	884 351	957 271	1,84%	181,63
6 Halinga vald	3 492	740	31 383 630	3 000	1 161 930	1 164 930	3,71%	332,74
7 Häädemeeste vald	3 133	736	42 869 070	0	487 726	487 726	1,14%	155,67
8 Kaisma vald	569	122	8 757 018	0	89 000	89 000	1,02%	156,41
9 Kihnu vald	491	100	10 077 948	11 500	26 000	37 500	0,37%	52,95
10 Koonga vald	1 331	292	13 735 348	595 535	48 010	643 545	4,69%	36,07
11 Lavassaare vald	543	109	10 430 722	0	9 876	9 876	0,09%	18,19
12 Paikuse vald	3 010	653	34 296 305	1 910 000	618 000	2 528 000	7,37%	205,32
13 Sauga vald	2 556	529	32 930 600	186 441	256 243	442 684	1,34%	100,25
14 Surju vald	1 022	248	11 949 586	0	188 711	188 711	1,58%	184,65
15 Tahkuranna vald	2 014	405	35 970 000	460 000	1 640 000	2 100 000	5,84%	814,30
16 Tootsi vald	998	175	8 650 159	0	634 456	634 456	7,33%	635,73
17 Tori vald	2 547	583	22 368 665	0	111 414	111 414	0,50%	43,74
18 Tõstamaa vald	1 605	373	21 082 805	45 000	195 022	240 022	1,14%	121,51
19 Varbla vald	1 021	198	9 442 440	0	93 412	93 412	0,99%	91,49
20 Väandra alevi vald	2 568	601	39 821 500	633 000	225 000	858 000	2,15%	87,62
21 Väandra vald	2 547	590	21 645 120	0	206 840	206 840	0,96%	81,21
KOKKU EESTI	1 347 510	250 048	16 754 349	233 355 974 155	367 127 524	723 101 679	4,32%	272,45

Allikas: VI Eesti Spordi Kongress, kogumik, Kultuuriministerium ja Eesti Olümpiakomitee, 2006